

FINNMARKSLØPET

- VINTERENS MORSOMSTE EVENTYR S. 16-19

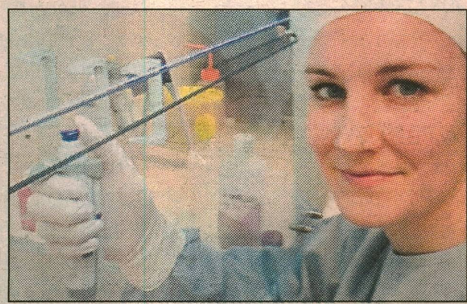

HURRADIO

BLI KJENT MED STEMMENE BAK
UNIVERSITETETS STUDENTRADIO S. 8

HANDELHØGSKOLEN STUDENT CONSULT:
NY STUDENTBEDRIFT HEVER KOMPETANSE-
NIVÅET PÅ NÆRINGSLIVET I TROMSØ
SIDE 4

REVOLUTiONARY RESEARCH: AN ENZYME
ADDED TO THE MIX OF FEMALE CELLS AND
SPERM CELLS CAN DETERMINE A RAPIST
PAGE 10

PA TRENING MED TSI CHIEFS:
VI TESTET FERDIGHETENE MED
HOCKEYLAGET TIL STUDENTIDRETTE
SIDE 14-16

DISCOVER THE NEW EXHIBITION "ITALIAN
PHOTOGRAPHY - WHEN MASTERS MEET" AT
THE PERSPEKTIVET MUSEUM IN TROMSØ
PAGE 22

LEDER

IDA ELISE STRØM
ANSVARLIG REDAKTØR
ANSVARLIG@UTROPIA.NO

Mot lysere tider

Er våren i anmarsj? I følge kalenderen burde jo svaret vært enkelt, men det virker allikevel ikke som om det er så enkelt. Det føltes i hvert fall ikke sånn for en knapp uke siden, med ekstremvær og stormen «Kyrre» på sitt mest aggressive. Men de siste dagene har været heldigvis bare blitt bedre og bedre, og ved å se på vårbildene våre fotografer har funnet fram til denne utgavens bildespesial får i hvert fall jeg litt etterlenget vårstemning!

En annen ting som også betyr at det nærmer seg lysere tider er at frister på arbeidskrav er farlig nære, samt at eksamenene også nærmer seg med stormskritt.

I denne utgaven av Studentavisa ønsker vi å gi deg et avbrekk fra krevende studier med mange ulike saker. Du kan i denne utgaven bli med til den nye økologiske butikken, Økohandel, i Tromsø sentrum. Da Utopia besøkte butikken, fortalte en av grunnleggerne Ulrike Heinrich oss følgende: «Vi vil gjøre det lett å gjøre sunne og miljøvennlige valg, og få en tilknytning til matens opprinnelse og hvem som produserer den». Til denne butikken fikk i hvert fall jeg lyst til å legge neste handlekur!

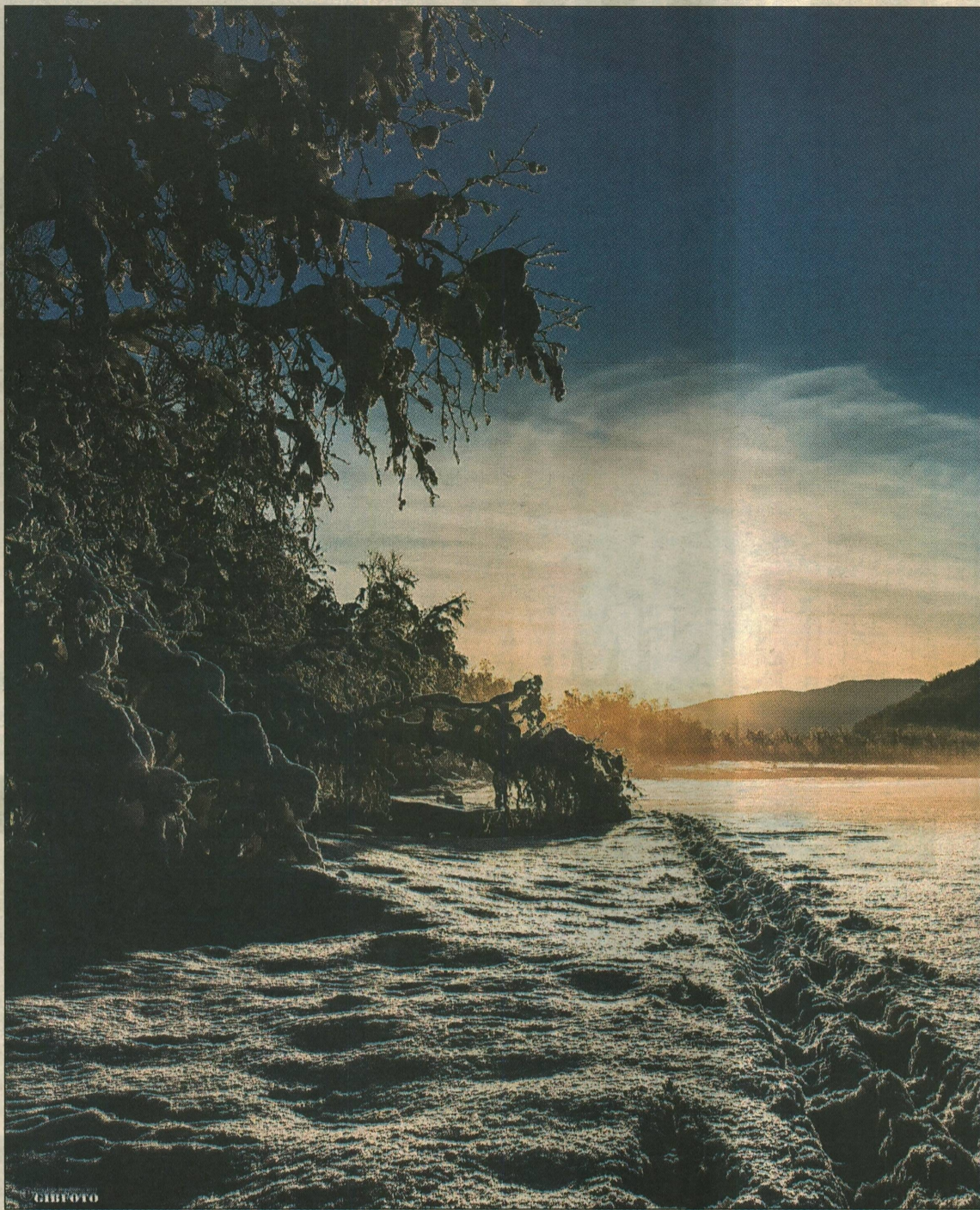
Var du forresten også klar over at vi også har en egen studentradio her på campus – for og av studenter? Bor det en radiospire i deg, eller er du bare glad i å høre på radio? Menneskene bak stemmene i Hurradio kan du bli mer kjent med på side 8.

I tillegg kan du lese om den nye bedriften Handelshøgskolen Student Consult, en hjelprofesjonell bedrift drevet av studenter på Handelshøgskolen. Du kan også lese om de mange studentene fra UiT som stiller til valg i Norsk studentorganisasjon, vårt nye studentombud, samt at UiT dessverre ikke fikk tildelt mer enn 50 studentboliger i denne omgang.

I sportsseksjonen kan du i denne utgaven lese alt om Finnmarksløpet på side 16-19. Vi dristet oss også til å bli med TSI Hockeygruppen på trening. Hvordan det gikk for våre modige utsendte kan du lese på s. 14-16. Bare for å nevne noe.

God lesning!

Bildesp

Les oss på utropia.no
Neste utgave kommer
onsdag 2. april

FORSIDEBILDER:

HOVEDSAK OPPE: SIGNE JOHANNE DAAE GRØNSTRAND
HOVEDSAK NEDE: IRINA BILEANSCHI/HURRADIO
BILDER NEDE, F.V.: MAGDALENA V. HESTHOLM, PRIVAT, DANIEL ALTMANN, BERENGO GARDIN

EN STOR TAKK TIL UTROPIAS FRIVILLIGE:

JOURNALISTER:

A. R. TESCHNER
ALEXEI SMIRNOV
BJARTE AARMO LUND
CHRISTINA DAVRIL
DARYANA AKIMOVA
DAVID GROAT
ELZA BÖRÖNDY
ERIK IVERSEN
ESTHER HEINECKE
FRANCESCO POGLIANO
GJERT EIRIK OLSEN
HALLVAR AGERSBERG
IDA BING
KASIA MIKOLAJEWSKA
LILI GEIGER
LYONEL PERABO
MARTHE T. BÅRDSSEN
MATTHEW LYNCH

PERNILLE SKAUG
RENATE PORSANGER
ROBERT UGGEDAL HANSEN
SARA LUPINI
SARAH GALANTINI
SIMON STEINNES
VALERIJA ZELVE
ZHENIA GRYSOVA

FOTOGRAFER:

DANIEL ALTMANN
ERIK IVERSEN
IRINA BILEANSCHI
KASIA MIKOLAJEWSKA
KATARINA RUŽIČKOVÁ
MAGDALENA HESTHOLM
MASUD AHMAD
SARAH GALANTINI
SIGNE J. D. GRØNSTRAND

VALERIJA ZELVE

ILLUSTRATØR:

JULIE HAGERUP

KORREKTURLESERE:

CHRISTINA SOFIA LARSEN
EMMA JENSEN
ERIK IVERSEN
GEIR-INGE BUSCHMANN
IDA BING
JENS JØRUND TYSSDAL
KARI AMICK
THEA VINGE

LAYOUTMEDARBEIDER:

KATHARINA REIMER

pressens faglige utvalg
PFU

Pressens Faglige Utvalg: (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: Rådhusgt. 17, postboks 46 sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22405040. Utopia arbeider etter reglene i vår varsomplakaten for got presseskikk. Den som føler seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

UTROPIA

ANSVARLIG REDAKTØR:
IDA ELISE STRØM
ANSVARLIG@UTROPIA.NO

FOTOREDAKTØR:
OLGA SHAVRINA
FOTO@UTROPIA.NO

TRYKK:
NR1 TRYKK TROMSØ

BESØKSADRESSE:
UNIVERSITETET I TROMSØ
TEORIFAGBYGGET 2 - 2.138
TELEFON: 77 62 09 60

KULTURREDAKTØR:
EDMUNDO QUIÑONEZ
KULTUR@UTROPIA.NO

LAYOUTANSVARLIG:
TERJE PETTER LEIROS
LAYOUT@UTROPIA.NO

WEB: WWW.UTROPIA.NO

NYHETSREDAKTØR:
MAGDALÉNA BUDÍNOVÁ
NYHETER@UTROPIA.NO

ØKONOMI- OG ANNONSE-ANSVARLIG:
LENE ØLINE SEDOLFSEN
ANNONSE@UTROPIA.NO

E-POST:
REDAKSJON@UTROPIA.NO

FINNMARKSREDAKTØR:
STIAN SÆTERMO
ALTA@UTROPIA.NO

NETTREDAKTØR:
CAMERON THOMPSON
CAMERON@UTROPIA.NO

POSTADRESSE:
UTROPIA - STUDENTAVISA I
TROMSØ OG FINNMARK
UNIVERSITETET I TROMSØ/
HOVEDGÅRDEN
9037 TROMSØ

Special: Spring is in the air

FOTO: OPPE, VENSTRE: GEIR-INGE BUSCHMANN
NEDE, VENSTRE: OLGA SHAVRINA

OPPE, HØYRE: MASUD AHMAD
NEDE, HØYRE: OLGA SHAVRINA

MIDT: VALERIJA ZELVE

Utropia for

35 år siden

1979:

Utropia skriver om at den studentpolitiske aktiviteten ved universitetet nå styrkes, og at Moderat Studentforum har kommet i arbeid igjen etter en lengre periode med liten aktivitet. Med dette håpes det at flere studenter nå vil bli engasjert i politisk arbeid.

10 år siden

2004:

Utropia skriver om at Høgskolen i Tromsø nå tester seg selv etter å ha havnet på bunnen av en landsomfattende rangering. Det var i februar i 2004 at Høgskolen scoret svært lavt, nærmest på stryk på undersøkelsen som rangerte de beste og de dårligste høgskolene. Nå setter skolen i gang en egen undersøkelse for å undersøke dette nærmere.

HSC – Handelshøgskolen Student Consult

Kenneth Kristiansen, grunnleggeren av HSC Handelshøgskolen Student Consult. Bedriften tilbyr bedriftsrådgivning av studenter for næringslivet i Tromsø og omegn.

HSC er en ny studentbedrift ved Handelshøgskolen, og hever kompetansen i næringslivet i Tromsø ved å tilby bedriftsrådgivning/konsultasjon.

Kenneth Kristiansen, student av fjerde år på bachelor i ledelse, innovasjon og marked, fikk ideen å realisere prosjektet da han var en utvekslingsstudent på UC Berkley og han startet opp bedriften opp i januar 2014 på UiT.

— Konseptet er det at studentene her på Handelshøgskolen skal gå sammen i en prosjektgruppe og så utfører de prosjekter for næringslivet direkte som en kommersiell tjeneste. Så det er egentlig som en helt vanlig bedrift, bare at det er drevet av studenter etc.

Deres visjon er at det skal være en tilgjengelig måte å heve kompetansen i næringslivet i Tromsø.

— Vi kan ta oppdrag fra alle mulig, fra både store og små bedrifter. Vi har jo en veldig snill timepris og det gjør at rådgivning blir litt mer tilgjengelig for de små bedriftene også. Bedriften vår handler ikke bare om kompetansetilbud, men også kapasitetstilbud. Det er mange små bedrifter i Tromsø som benytter sine ansatte hundre prosent. Dersom de har prosjektet som de ikke får gjennomført fordi de ikke har kapasitet, så kan vi da komme inn å ta prosjekter for dem. Vi tilbyr jo studentene mulighet til å gå sammen med i et team av dyktige folk, legger han til.

Målgrupper

HSC utfører tjenester for bedriftsorganisasjoner, og ikke privatpersoner. Kristiansen forklarer at de tilbyr studentene en måte å komme i kon-

takt med bedrifter på:

— For eksempel hvis en bedrift i Tromsø har lyst til at vi skal utvikle en markedsplan for dem, eller markedsanalyse, økonomisk analyse eller strategisk plan, da kan de komme til oss. Vi snakker da om hva de har behov for, og vi setter opp et team, alt fra 3-5 stykker. Vi har også en prosjektleder. Så utfører vi det oppdraget for dem, som en var konsultasjonsbedrift.

Ulike oppdrag for et allsidig team

Ikke hvert oppdrag er det samme. Kristiansen sier at de er veldig fleksible spesielt fordi deres kompetanse er alt det Handelshøgskolen lærer dem.

— Vi har studentene er fra alle de ulike fagområdene på Handelshøgskolen. Vi har studenter fra BCE (Business Creation & Entrepreneurship), fra ledelse, innovasjon og marked, informatikk student fra Tyskland og mange andre utenlandske studenter så vi har

veldig bred bakgrunn. Det vi kan lage er for eksempel markedsplaner, markedsføringsstrategier, og ulike pakker, der vi kan ta for oss et fokusområde, rekruttering også videre.

Han legger til at man får mange nyttige erfaringer for fremtiden ved å være med:

— Når du er ferdig å studere og du komme på jobbintervju og kan du si at jeg ikke har bare en bachelor eller mastergrad i det her, men jeg har også jobbet med det, så vil det gjøre så du stiller mye sterkere. Du har da erfaring direkte fra næringslivet. Vi fakturerer kunder for tjenester vi gjør, og konsulenter får en svært konkurransedyktig lønn for det, forteller han.

Formalitetene

Per nå er HSC registrert som studentbedrift. De håper å klare å bygge seg opp referanser og bevise at de kan det de gjør.

— Og det kan vi absolutt! Dett

kan vi bruke da til og eventuelt opprette et AS senere. Dette er en slags prototype prosjekt, men det viser så langt er at det er veldig gjennomførbart.

Det som gjør HSC unikt er at de ikke er en studentorganisasjon. Poenget med bedriften er at den skal bli på Handelshøgskolen og det skal ikke være en enkelt person som eier det.

— Vi skal rullere ledelse hver år. Han som begynner som konsulent hos meg i dag kan eventuelt gå fra å være prosjektleder senere, så nestleder eller markedsføring ansvarlig også til slutt kan han bli daglig leder. Også kom det styret etter det. Man kan prøve seg på alle nivåer i organisasjon, det er jo en god sjanse for en student å få komme inn og kunne bli sjef for et team av 20-30 stykker!

TEKST: MAGDALENA BUDINOVA
FOTO: MAGDALENA V. HESTHOLM
NYHETER@UTROPIA.NO

Fikk 50 studentboliger

Tromsø og Svalbard fikk 50 boligenheter i Kunnskapsdepartementets tildeling av tilskudd til studentboliger for 2014.

Boligkrisen i Tromsø er kjent for alle som studerer eller i de senere år har studert i byen, og leder av Studentparlamentet s arbeidsutvalg Marianne Haukland stiller i en pressemelding uforstående til departementets tildeling:

— Dette vil gå ut over studentkvaliteten vår. Studentene

som kommer til Tromsø må få konsentrere seg om studiene de skal starte på når de ankommer byen. De sårt trengte studenthyblene ville avlastet et dyrt og svært presset privatmarked for studentene.

Haukland trekker videre fram at Tromsø, i motsetning

til de andre store studentbyene, ikke har et omland med nabokommuner det går an å pendle til og fra for studenter.

Totalt ble det fordelt ca. 359 millioner kroner for bygging av 1260 studentboliger i Norge. De største vinnerne er Oslo (276 boligenheter), Trondheim (174),

Verdensdagen for psykisk helse

Lina Stormoen jobber med et arrangement på UiT med temaet "Stress i hverdagslivet". Arrangementet er planlagt i høst i forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse, og Stormoen er på jakt etter medhjelpere og samarbeidspartnere.

Den 10. oktober hvert år avholdes Verdensdagen for psykisk helse, for å øke den allmenne bevisstheten rundt temaet.

I løpet av de siste årene har temaet psykisk helse fått en økende andel av samfunnets fokus.

Det har lenge vært en selvfølge å ta vare på sin fysiske helse, med økt bevissthet rundt kosthold og mosjon. Men nå for tiden spør vi oss om en frisk kropp faktisk medfører et sunt sinn. Å finne et svar er ikke enkelt, og psykisk helse er dessverre fremdeles et tema som er tabubelagt.

World Federation for Mental Health, i samarbeid med det norske helsedirektoratet, prøver å motvirke denne tilstanden av uvitenhet og fordommer. Den 10. oktober hvert år avholdes derfor Verdensdagen for psy-

kisk helse. Det ville ikke ha vært mulig uten hjelp fra frivillige som Lina Gjermundsdatter Stormoen. Hun jobber med å få i stand et arrangement på UiT i år, og hun er på utkikk etter andre frivillige til å hjelpe seg. Fokustemaet denne gangen er «Stress i hverdagslivet».

— Vi kjenner alle denne følelsen alt for bra, tiden når dette bare var et problem for folk i lederstillinger er lenge siden. Spesielt studenter lider under stress. Presset på mennesket i det moderne samfunnet er stort, vi må alle være så perfekte hele tiden. Det er eksempelvis ikke nok å ha jobb og familie, nei, man må også være i form, se ung ut, ha en stor vennekrets og helst arbeide frivillig i en organisasjon i tillegg. Men studenter har det ekstra vanskelig, fordi de vet at store deler av livet deres avhenger av oppførselen og bestemmelsene under studiet. Samtidig er fremtiden deres i enda større grad usikker enn den til mennesker som allerede har en

jobb, sier Stormoen.

Å fremme kunnskap

Et annet poeng Stormoen framhever er at stress og psykisk helse er temaer som angår alle. Hver og en av oss har en psykisk helse hver dag – noen dager er den god, andre dager er den dårlig. Målet for Verdensdagen er ikke bare å øke forståelsen for mennesker med psykiske lidelser, men i like stor grad å fremme kunnskap om deres utfordringer og hvordan ta preventive eller forebyggende tiltak.

Det skal gjenspeiles i arrangementet på UiT, selv om Stormoen ikke har et ferdig utarbeidet konsept. For å lage dette venter hun på innspill fra frivillige medhjelpere, men hun ser for seg et variert program. Informasjon om forebygging eller mulighetene for å få hjelp i vanskelige situasjoner er tyngdepunktene for arrangementet. Det skal ikke bare være teoretiske tips og foredrag, men også

praktiske ting som konserter eller meditasjonskurs.

— Alle som er begeistret for temaet er selvfølgelig hjertelig velkommen som medhjelper, eller hvis du har ideer eller ønsker til arrangement er det bare å ta kontakt.

Betaling får du dessverre ikke, men det er i det minste noe du kan skrive i CV-en din, spøker Stormoen.

TEKST: LILI GEIGER
FOTO: OLGA SHAVRINA
NYHETER@UTROPIA.NO

FAKTA

- ♦ Mer informasjon om Verdensdagen finnes på nettsiden deres: www.verdensdagen.no.
- ♦ De som er interessert i å være frivillige kan sende epost til: lina.g.stormoen@uit.no

UiT får studentombud

Dette ble vedtatt på i universitetsstyret torsdag 13. mars 2014.

Hva er et studentombud og hvordan kan studentene utnytte det?

Landets første studentombud, Marianne Høva Rustberggard, ble ansatt i Oslo i februar 2014. I mandatet for studentombudet ved Universitetet i Oslo står det blant annet at studentombudet skal være en uavhengig bistandsperson som har taushetsplikt.

Studentombudet har som oppgave å gi studentene råd og hjelp i saker der studentene har tatt opp eller ønsker/ vurderer å ta opp forhold knyttet til sin studie-situasjon. Studentombudet skal påse at sakene får en forsvarlig og korrekt behandling, og at studentenes rettigheter blir ivaretatt.

Studentombudet skal også bidra til at saker løses nærest der de oppstår. Ombudet har selv ikke myndighet til å avgjøre saker, og er heller ikke en klage- eller ankeinstans. I praksis fungerer studentombudet som et lavterskeltilbud. Studentombudet ved UiO svarer på spørsmål om rettigheter, gir råd og bistår studenter som f.eks. ønsker å klage eller varsle om krittikverdige forhold, fungerer som anonym varslingskanal og foretar undersøkelser med studentens samtykke.

Studentombudet sine oppgaver på UiT blir diskutert.

Bakgrunn

Behovet og mulighetene for å få et studentombud på UiT ble undersøkt tidlig i januar:

— Vi tok opp saken om et eventuelt studentombud på Universitetsstyremøtet 16.01, og fikk god respons fra resten av styret. Så vidt meg bekjent har også ledelsen i Studentparlamentet tatt dette opp på rektormøtet. Det er altså veldig tidlig i prosessen, men resultatet fra møtet 16.01 ble at administrasjonen skal utrede dette og fremme en sak for styret så raskt som mulig, sa Isabell Pettersen Vikan, en av universitetsstyrepresentantene ved UiT.

MAGDALENA BUDINOVA
NYHETER@UTROPIA.NO

Bergen (140), Bodø (105), Sandnes/Stavanger (93), Kristiansand (60) og Tønsberg (58).

TEKST: TERJE PETTER LEIROS
FOTO: ERIK IVERSEN/ARKIV
NYHETER@UTROPIA.NO

KRITISK: Marianne Haukland, leder i Studentparlamentets arbeidsutvalg, er kritisk til Kunnskapsdepartementets prioriteringer.

TIPS OSS!

Vet du om noe som vi burde skrive om? Tips oss på: redaktor@utropia.no eller telefon 77 64 59 01

Vi holder til i studentkorridoren på Teorifagbygget hus 2 i Tromsø, ved Café Bodega. Kom gjerne innom for en prat!

På landsmøtet til Norsk studentorganisasjon (NSO) stiller flere studenter ved UiT til valg. Noen sikter mot Arbeidsutvalget, andre mot de politiske komiteene. Utopia har snakket med to av de.

Håvar Uhre Halvorsen vil bli fag- og forskningspolitisk ansvarlig i NSO.

FAKTA

- ♦ I tillegg stiller følgende studenter ved UiT til valg på landsmøtet til NSO:
- ♦ Steffen Eriksen Haneboe (leder for velferds- og likestillingspolitisk komité)
- ♦ Oda Berntzen (medlem av internasjonal komité)
- ♦ Øyvind Dammerud (medlem av fag- og forskningspolitisk komité)
- ♦ Tommy Robertsen Hagen (medlem av fag- og forskningspolitisk komité)
- ♦ NSO er den største interesseorganisasjonen for studenter i Norge.
- ♦ NSOs landsmøte avholdes 28. - 30. mars i Tønsberg
- ♦ UiT Norges arktiske universitet har 11 delegater.

Marianne Haukland er kandidat til vervet som velferdspolitisk ansvarlig i NSO.

Med nasjonalt engasjement

Håvar Uhre Halvorsen stiller seg til valg som fag- og forskningspolitisk ansvarlig i NSO.

Håvar Uhre Halvorsen har vært nestleder og utdanningspolitisk ansvarlig i Studentparlamentet, og sitter nå i Kontrollkomiteen. Han stiller som en av de to fag- og forskningspolitiske ansvarlige i NSOs Arbeidsutvalg.

— Jeg stiller fordi jeg vil være med på å forbedre utdanningssektoren til å stemme mer med studentenes behov. Da jeg jobbet med fag- og forskningspolitikk i Studentparlamentet støtte jeg på mange problemer som ikke kunne løses lokalt, sier Halvorsen.

Halvorsen sier han har arbeidet med varierte utfordringer innenfor høyere utdanning, alt fra strykproblematikk til godtgjøring av praksisutgifter.

I Studentparlamentet møtte jeg mange problemer som ikke kan løses lokalt.

— Jeg har fått et godt innblikk i høyere utdanningssektoren gjennom et dypt engasjement i ulike styre, råd og utvalg gjennom en årrekke. Som studentpolitiker er jeg hardtarbeidende og legger stor verdi i god oversikt og et godt samarbeid. Det tror jeg gjør meg til en god kandidat, forklarer han.

— Jeg vil at NSO skal være gode på å ha oversikt over hva slags arbeid for fagkvalitet som skjer lokalt, og hente opp gode eksempler slik at andre kan lære av det gode arbeidet som gjøres. Det er også veldig viktig at høyskolene ikke blir glemt i NSO slik

at det bare blir en organisasjon for de store universitetene.

— *Hva er det andre universiteter og høyskoler i Norge kan lære av Universitetet i Tromsø?*

— Her er det mye å nevne! Vi har fått på plass en "Si ifra"-knapp, som studentene på nettsidene kan bruke til å melde fra om ting som er negativt for studiekvaliteten. Bli sursuren forsinket, får fakultetene bøter pr. oppgave som læringsmiljøutvalget (LMU) fordeler til ulike tiltak for bedre studiekvalitet, og på mange helsefaglige utdanninger får studentene automatisk en begrunnelse for strykkarakter. Det er bare noen av mange eksempler, sier han.

Halvorsen nevner det å styrke bachelorgraden, å forbedre finansieringsmodellen i høyere utdanning og videre satsing på å digitalisere høyere utdanning, som viktige punkter han vil jobbe med hvis han blir valgt.

Det er veldig viktig at høyskolene ikke blir glemt i NSO.

Det er en sammenheng mellom å bry seg om sine medstudenter og å utfordre systemene vi har i dag. Jeg håper at jeg får muligheten til å bidra till dette på nasjonalt plan i året som kommer, avslutter han.

TEKST OG FOTO: ERIK IVERSEN
NYHETER@UTROPIA.NO

Målet er en studiemiljølov

Marianne Haukland er leder i Studentparlamentet, og stiller som velferdsansvarlig i NSOs arbeidsutvalg (AU).

— Jeg har sittet i landsstyret og vært leder her ved UiT, og fått innblikk i AUs arbeid. Jeg har jobbet med velferdsspørsmål i to perioder, og jeg vil påvirke NSOs retning, forklarer Haukland om sitt kandidatur.

NSO har det siste året satt søkelyset på studentboligsituasjonen og studiestøtten i Norge. Haukland vil dreie søkelyset til å handle mer om studentenes rettigheter i høyere utdanning.

— Det jeg synes er viktigst er at studentene får flere og lovfestede rettigheter. Det kan gjelde alt fra skikkethetsvurderinger til tap av studieplass og karakterklager. Selvfølgelig skal vi følge opp regjeringen og hva de prioriterer i statsbudsjettet, men NSO kan tjene mye på å jobbe opp mot Stortinget på et bredere plan og få mer gjennomslag i lovgivningen.

— En studiemiljølov, som sikrer studentenes rettigheter, er en stor personlig kampsak for meg. Dessuten er det viktig å jobbe nasjonalt for at alle studenter skal kunne ha et studentombud de kan gå til. Lovfestede verneombud for studenter er veldig utbredt i Sverige og Danmark, og hele Europa, og Norge bør følge etter.

NSO kan tjene mye på å jobbe opp mot Stortinget.

— *La oss si at NSO får beskjed om at det enten blir 11 måneders studiestøtte, eller 3000 nye studentboliger i høstens statsbudsjett, men du kan bare velge en av dem.*

Hvilken ville du valgt?

— Hvis jeg måtte velge, ville jeg nok valgt 3000 studentboliger. Studiestøtten er rekordlav, men vi kan ikke smøre dagens støtte utover en ekstra måned. Ikke alle trenger studiestøtte i juni, men vi trenger å dreie året slik at støtten blir mer rettferdig, svarer Haukland.

På spørsmål om hva UiT gjør bra, og som Norge kan lære av, svarer Haukland at UiT nettopp har vedtatt å innføre et studentombud, og at det helt klart er noe de andre institusjonene bør få til. Både studentsamskipnadens innsats for å holde leieprisen på studenthybler lave, tross en kraftig generell prisøkning, og prosjektet med Studier med støtte er andre viktige tiltak Haukland nevner.

Studiemiljølov er en stor personlig kampsak for meg.

Hun fremhever også at hennes motkandidater er gode, men at de kommer fra Østlandet, og at NSO trenger flere engasjerte tillitsvalgte fra utenfor Østlandet.

— Jeg synes det er viktig at studentene følger med og verner om sine saker. Vi har et valg til Studentparlamentet snart, og en egen organisasjon som jobber for og taler på vegne av alle studenter. Dette bør studentene være bevisste på, avslutter hun.

TEKST OG FOTO: ERIK IVERSEN
NYHETER@UTROPIA.NO

Tyveribølge i Café Bodega

Torfinn Johansen: — Samtlige tyverier ble anmeldt til politiet.

I de siste månedene har Café Bodega flere ganger blitt utsatt for tyveri. Utopia spurte Torfinn Johansen, lederen av kaféen, om nærmere opplysninger.

— *Du har vært sjef for Café Bodega siden januar. Hva ble stjålet i dette tidsrommet?*

Torfinn Johansen: Først oppdaget vi at to sjakkbrett, ett sett med sjakkbrikker og én sjakk-klokke hadde forsvunnet. Dette skjedde mellom den 5. og 15. februar.

Så oppdaget vi på tirsdag, 4. mars, at vår nye kaffetrakter var borte.

— *Hva er verdien på de stjålne tingene?*

TJ: Til sammen er verdien på våre sa-

ker cirka kr. 3000. I tillegg ble noen ting stjålet fra kontoret til ISU. Dette befinner seg i korridoren rett bak Café Bodega. Det er vanskelig å spekulere i sammenhenger mellom tyveriene.

— *Skal de stjålne gjenstandene erstattes? Hvem er det som betaler for dem?*

Vi har anmeldt samtlige tyverier til politiet. Før vi erstatter noe skal vi se om vi får noen av sakene tilbake. Tyveriene berører hele Studentsamfunnet, som ikke har en uuttømmelig pengekilde.

— *Vet du om noe slik har skjedd i Bodega før?*

Det fantes sporadiske tyverier i Bodega før, men det var bare småsaker som enkle sjakkbrett eller andre spill. Nå er det mer omfattende, tidligere har alltid gjenstander vedrørende produksjon alltid fått stå i fred.

— *Tror du det er mulig å unngå tyveri i fremtiden?*

Vi har begynt å låse inn alt – kaffetrakterne, vaffeljernene, spillene osv. Det

betyr selvsagt ekstra arbeid for de frivillige. Jeg regner ikke med at mer blir stjålet, men man kan aldri garantere det. Jeg har uttrykt et ønske til den sikkerhetsansvarlige om å installere kameraer. Dessuten har jeg bedt sikkerhetstjenesten NOKAS om å gå en ekstra vaktrunde på Café Bodega.

TEKST: CHRISTINA DAVRIL
FOTO: CAMERON THOMPSON
NYHETER@UTROPIA.NO

Fordeler semesteravgiftsmidler

Har din studentorganisasjon behov for penger? 1. april er søknadsfristen for støttemidler fra semesteravgiften.

I reglement for støttemiddelfordeling fra Studentparlamentet heter det følgende:

Følgende formål er støtteberettiget:

a) Forening som:

- Arbeider for å fremme en studentgruppes interesser og/eller deres sosiale og faglige miljø.
- Ikke mottar tilskudd på annen måte direkte eller indirekte fra semesteravgiftsmidlene.
- Der minst 50% av medlemsmassen er semesterregistrerte studenter ved

Universitetet i Tromsø.

b) Arrangementer som:

- Arrangeres av og for studenter ved Universitetet i Tromsø.
- Har et faglig og/eller sosialt formål.

Dersom en studentorganisasjon ved Universitetet i Tromsø arrangerer et nasjonalt arrangement som inkluderer tilsvarende organisasjoner ved noen av de andre universitetene i Norge kan organisasjonen søke om støtte til dette

uavhengig av at den tidligere har mottatt tilskudd direkte eller indirekte fra semesteravgiftsmidlene.

Støtteberettiget er ikke:

- Studenttiltak arrangert av andre enn studenter ved Universitetet i Tromsø
- Reisestøtte i noen form.
- Foreninger som ikke har tilhold ved UiT og/eller ikke er studentorganisasjoner.
- Faglige formål i slik form at disse burde være institusjonens ansvar.

- Linjeforeninger og tilsvarende med tydelig fakultetstilhørighet, da disse skal behandles av vedkommende Studentutvalg.

Om det er noe du lurer på vedrørende å søke semesteravgiftsmidler, ta kontakt med Studentparlamentets velferdsansvarlig Steffen Haneboe på 93002358, eller epost au@sp.uit.no

Les mer på: Uit.no/tavla

STUDENTPARLAMENTET

Bli kjent med Hurradio – UiTs egen studentradio

I universitetsgangen finnes det mange forskjellige plakater. Men det er en slags plakat som man må legge merke til. Det er en som forteller om Hurradio, en studentradio som var etablert for 5 år siden, men begynte å bli mer kjent i 2013.

I 2014 fikk radioen nye ledere også – Ida Bing som daglig leder, og Andreas Saksvik Munkvold som ansvarlig redaktør. Via Utropia fortalte Bing om radioen og planene deres.

— *Hvordan kan du beskrive Hurradio?*

— Det er en studentradio som er her på universitetet. Vi sitter i et lite rom, faktisk universitetets eget bomberom, i administrasjonsbygget. Vi er en gjeng på rundt 20 stykker som har det veldig gøy hver dag hele uka – planlegger sendinger, pønsker ut ideer, spiller musikk på ulike konsertscener i byen og er på fester sammen, samtidig som vi prøver å nå ut til studentene og gi dem god underholdning.

— *Finnes det noe hemmelig mening med navnet?*

— Det er litt som ordspillet fra "Hurra!". Så det er "hurra" og "radio" sammen fordi det skal være "HURRA!", det skal være gøy og morsomt å lage radio. Folk skal få god energi fra av hverandre, og gi god energi til lytterne våre.

— *Hvem er det som jobber i radioen?*

— Vi er alle studenter, unntatt en, men han skal bli student til høsten. Noen av oss kommer rett fra videregående, og deretter stiger alderen til opp i 20-årene. De fleste av oss er studenter ved HSL-fakultet, og vi er ganske sentrert rundt Universitetsbiblioteket. Vi skulle gjerne hatt med

flere fra andre fakulteter, som jus, medisin eller naturfagsbygget!

— *Hvor lenge har Hurradio eksistert?*

— Den startet opp i 2009 og da var det mye som skjedde, men det skjedde likevel i det små. Det er vanskelig å starte opp en radio; man må planlegge ekstremt godt og man må ha en god struktur. Så vi brukte en del år på å etablere oss, skaffe oss utstyr og få til en trygghet i det vi gjør – for oss er det viktig. Deretter fikk vi med flere, og vi har fått med mange bare i løpet av de to siste semestrene. Vi har skiftet daglig leder fire ganger, og sånn er det bare når folk studerer, drar videre, får seg jobb...

— *Er det mange studenter som hører på radioen?*

— Ja, vi har en del som hører på oss. Det varierer litt, men på noen sendinger så har vi hatt over to hundre lyttere, og på noen er det rundt 30 og 40. Det holder seg ganske stabilt, det er ikke så veldig mye, men vi skal gjøre det litt enklere for folk å høre på oss. Vi skal være på iTunes, og blir det enklere å høre på oss fra mobilen. Vi har lyst til å bli mer kjent, så har vi begynt å spille sendinger på Bazinga, så spiller vi også sendinger på Driv. Eller gjerne hvis man sitter på lesesalen og er sånn - "Eh, jeg

Hurradio ble etablert for fem år siden og blir mer og mer populær.

er så sliten, så jeg kan høre på Hurradio og slappe av!" Så kan de få seg en god latter, lære noe nytt, få en konsertanmeldelse, planlegge helgen sin og få nyheter om hva som skjer på universitetet for eksempel.

— *Hva synes du er spesielt ved Hurradio?*

— Vi sier at vi er Norges mest ekte studentradio. Det som ligger i ekte er at kanskje vi ikke tar oss selv så høytidelig. Vi er ikke så store som de andre studentradioene i Norge, men vi har det veldig gøy og vi lager radio fordi det gir oss glede i hverdagen. Vi er opptatte av å gi lytterne våre en god opplevelse. Vi lager radio på fritida, så alle som er med i Hurradio gjør det fordi de synes det er artig. Det er kanskje det som ligger i ekte. Ikke noe juks, men hardt arbeid, entusiasme og glede som ligger bak.

— *Er det noen planer om radioens utvikling i framtida?*

— Ja, og det er kjempespennende fordi vi har fått to nye programmer nå denne måneden, og vi forventer oss flere i løpet av våren. Vi har mange planer, og det dukker stadig opp nye ideer på redaksjonsmøtene våre. Jeg tror at vi kommer til å være mer synlige, gå litt mer rundt i gangen og intervju folk om hva det skjer her på universitetet, og arrangere spennende ting på Studentsamfunnet driv. Vi er også veldig opptatte av å dekke mye av det som skjer i byen, og vi vil gjerne gi lytterne våre info

om alt mulig rart og spennende som er verdt å få med seg.

— *Finnes det en mulighet til å bli med i radioen deres?*

— Ja! Du trenger ingen forkunnskaper eller radioerfaring. Det du derimot trenger er lysten til å lage radio. Du kan gå inn på hurradio.no eller Hurradio på Facebook, eller komme innom studioet vårt i førsteetasjen i administrasjonsbygget. Eller du kan sende oss en mail og skrive "Hei, jeg har lyst å være med". Du trenger ikke å ha noen ideer, mål, eller planer i forveien. Vi finner alltid på noe kult i Hurradio.

— *Har dere prøvd å finne noen musikk talenter fra UiT?*

— Vi har ikke hatt så mye direkte kontakt med universitetet, men vi har vært veldig mye på Driv. Der får mange talenter prøve seg. Også har vi vært på Bastard på fredagene under "The Beat Happening" og sett mange unge talenter. Det vi gleder oss veldig til er åpningen av det nye studenthuset driv i april, hvor det er snakk om bandøvingslokaler og mindre scener – det åpner opp for å oppdage nye talenter! Så vi er absolutt på jakt etter ny og god musikk. Det er mange band som sender oss en EP eller singelspor – det er veldig kult! Vi hører gjennom alt vi får og noe spiller vi på radio.

— *Planlegger dere å lage noen arrangementer for studenter? For eksempel en fest på Driv med deres DJ?*

— Vi har mange planer, og det kommer til å skje mye på Driv i fremtiden, det lover vi. Tidligere har vi spilt musikk hver mandag på driv, og fredags- eller lørdagskvelder. Dette skal vi også fortsette med utover våren. Vi håper også å få besøk fra noen kule folk, kanskje fra Trondheim, Bergen eller Oslo, som kan lage litt stemning, uten å rope for mye. Vi ser jo også etter folk som har lyst til å være med på arrangere ting og drive med PR eller produksjon, så det er ikke bare radioproduksjon vi driver med.

— *Finnes det noe mer du vil si?*

— Jeg vil bare si at jeg håper at studentene ved universitetet vil gi oss en lytt og en sjanse. Vi sender ulike programmer hver dag, hele uka, og vil gi deg en god, underholdende lytteropplevelse, enten du er glad i film, spill, skitprat, musikk, kultur, debatt eller særegen humor. Spekteret vårt er bredt. I Tromsø har vi ikke enda det mediesenteret som mange andre studieneheter i Norge har, og vi har fortsatt et stykke igjen før vi når "Samfundet-kvalitet". Men dette er noe vi jobber for, og vi er opptatte av å lage en god plattform for framtidig studentaktivitet i Tromsø. Vi håper at du vil bidra til dette, gjøre studiehverdagen din litt mer spennende, samtidig som du møter en sabla god gjeng.

TEKST: VALERIE ZHELVE

FOTO: IRINA BILEANSCHI/HURRADIO
NYHETER@UTROPIA.NO

Daglig leder Ida Bing og ansvarlig redaktør Andreas Saksvik Munkvold jobber i den velkjente studentradioen Hurradio.

Mer økologisk mat til Tromsø

FAKTA OM "ØKOHANDEL":

- ♦ Facebook: Økologisk mat i Tromsø samvirkelag
- ♦ Butikken godtar ikke kort og kundene må derfor betale i kontant.
- ♦ Ta med egne emballasjer for å få kikerter, krydder mm. i løsvekt.

Her står Ulrike Heinrich med noen av de økologiske drikkene og en antikk vekt som er en av flere gamle pryddobjekter i det gamle fjøset.

I midten av februar åpnet det en ny butikk i Tromsø. Butikken heter "Økohandel" og driver med utsalg av økologiske produkter fra både nært og fjernt.

Utropia tok turen innom for å finne ut mer. En av grunnleggerne av butikken, Ulrike Heinrich fortalte oss litt om butikken og ideene bak.

— **Å starte en butikk er ikke smatterier, Hva motiverte dere for å gjøre dette?**

— Å være på konstant jakt etter økologisk mat på supermarkedene er demotiverende når utbyttet og mangfoldet er skralt og prisene er stive. Vi følte det var på tide å gjøre noe for å få det vi ville, så vi startet butikken ut av irritasjon, og ut av ønsket å skape et alternativ.

— **Hva er ideene bak Økohandel?**

— Først og fremst var det jo egoistiske grunner - vi ville ha en butikk som vi selv ønsket å handle i. Vi vil gjøre det lett å gjøre sunne og miljøvennlige valg, og få en tilknytning til matens opprinnelse og hvem som produserer den. Også vil vi støtte lokale økologiske bønder som ikke får solgt produktene sine til større kjeder eller som ikke er godkjent økologisk gjennom Debio. Det er stor fokus på gjenbruk og resirkulering.

— **Hva har dere i hyllene?**

— Vi har produkter som varierer fra lokalt til importert økologisk mat. Blandt annet et stort spekter av sjokolader og snacks, og så et utvalg av vanlige og uvanlige tørrvarer og herme-

tikk som fullkornris, knekkebrød, nøtter, pesto og bønnepasta. Vi har også fokus på allergivenlig mat. Det selges krydder som oregano, timian, ingefær, kanel samt kikerter, cashewnøtter, knuste kakaobønner og vaniljestenger i løsvekt, og oppfordrer kundene til å komme med f.eks. en pose de vil få nøtter i, eller et tomt krydderglass som trenger påfyll.

— **Hvilke lokale produkter selger dere?**

— Vi har økologiske urteteblandninger, krydder, rabarbara og krøkebærsylte, mjøduktgelé og rabarbarasaus fra produsenter i Tromsø og området som vi er personlig kjent med. Vi fikk selge fjorårets siste lokale økologiske gulrøtter og vil få flere lokale grønnsaker til sommeren.

"Vi skulle bare skape den butikken vi ønsket å handle i"

— **Hva er bestselgerene i butikken så langt?**

— Så langt har det vært sjokoladespesialiteter som chili- og hvit sjokolade, økologiske gummi bjørner, smoothies og forskjellige snacks. Det er kjekt at en stor andel av våre kunder er unge folk med fokus på økologi.

— **Hva er planene fremover?**

— Butikken er foreløpig åpent som et enkeltpersonsforetak

med fremtidige planer om å bli eller samarbeide med et samvirkelag med muligheter for medlemsskap. Vi ønsker å få inn mer lokalt og mer som vi kan selge i løsvekt for å unngå plastsøppel. Og så har vi nettopp stilt sammen en liten "studentpakke", med falafelmiks, cashewnøtter, cappucinosjokolade, ingefærsmoothie og "Greene Energy"-te som selges billigere mot studentbevis!

Butikken har lokaler i et gammelt fjøs som befinner seg i sentrum.

TEKST: ROBERT UGGEDAL HANSEN
FOTO: OLGA SHAVRINA
NYHETER@UTROPIA.NO

De lokale produktene ser fristende ut.

Inngangen til Øko Handel er nesten like sjarmerende som innsiden. Om du er lang i kroppen anbefales det å passe på hodet.

Hyllene er full av godbiter i flytende og tørre varianter samt litt lesestoff.

Bings Spalte

Virkelighetsfjern reality

”Ja, vi hadde sex i går, men det var bare for å få henne til å tro at jeg er til å stole på.”

Jeg var for ung til å huske det, men i etterkant har jeg forstått at det var det viktigste øyeblikket i norsk reality-TV's historie: Ramsey og Anne Mona. Big Brother, ofte omtalt som Norges første reality. Det har gått 13 år siden paret ble sammen på mer eller mindre direktesendt TV, og vi er i dag vant til denne formen for utlevering. Det dukker opp nye programserier hvert år – ofte

Programseriene har en setting som monner ned i et fiktivt tankeunivers, hvor noen entusiastiske produsenter har kokt i hop en suppe av spilleregler, situasjoner, allianser og unntaksmomenter. Rollebeskrivelser blir sirlig nedskrevet, sammen med klare plot-skildringer og ikke minst vendepunkter. Disse seriene inneholder et usynlig manus. Deltagerne får ikke utdelt en bunke med replik-

som deltageren ikke er klar over at fantes. De sosiale prosessene som foregår innenfor et lukket område, med sterk påvirkning fra ytre, forutbestemte rammer, hvor gruppen selv ikke er i stand til å tre ut av boblen de er i, vil forsterke prosessene i den sosiale samhandlingen. Resultatet blir ofte uheldige intriger, mobbing, krangler og bedrageri. Terskelen for å si noe man vil komme til å angre på blir lavere og lavere.

Hva ligger igjen etter at kameraene har blitt slått av? Skyldfølelse, etter at du truet Mari fra ”Den siste viking” om at hun måtte brenne i helvete, mens du hyttet med sverdet fra TV-Norges rekvissittlager? ”Ekko” på statiskanalen P2 tok blant annet opp en interessant problemstilling: Bryter ikke flere av reality-programmene med Vær Varsom-plakaten? I Vær Varsom-plakatens paragraf tre, punkt ni, står det blant annet at andres følelser, uvitenskap eller sviktende dømmekraft ikke skal misbrukes. Men er det ikke nettopp misbruk som skjer, for å gangne TV-seernes behov for underholdning? Underholdning på tross av andre mennesker er meget kjent, og dagens bruk av kommentarfelt på sosiale medier setter to streker under svaret: Vi har ikke sperrer, og synes debattfora er en arena hvor krenking er lov. Deltagernes dømmekraft blir betraktelig svekket. Gjennom et rollespill skifter deltagerne fra å være et hundre prosent sikre på at de er seg selv, til å plutselig føle seg tvunget til å innta en rolle. En rolle som lett bryter med egen personlighet.

Reality-TV har i dag blitt til et virkelighetsdrama som blir alt for virkelighetsfjern, grunnet en rekonstruert situasjon med psykologiske og personlighetskrenkende fallgruver.

lånekonsept fra suksesserier over dammen. Og her hjemme blir vi stadig mer interessert. Å se en gruppe mennesker i vikinginspirerte kostymer som planlegger ragnarok, eller noen som fester for full mundur og har seg i fylla, har blitt et underholdningsmoment i hverdagen som mange ikke ville vært foruten.

Hva som ligger i ordet reality danner hovedstrukturen i programkonseptet; hva vi ser er virkelig, og det skjer her og nå. Men virkelighetsmomentet avdekker bare en brøkdel av sannheten, og fungerer som et forvirringsmoment, eller i verste fall et bedrag.

ker, men de blir påvirket av noe som de overhodet ikke har vært med på å forme. Da reiser spørsmålet seg; hvorvidt er deltagerne informert om alle rammebeskrivelsene? Vil de ubevisst være underlagt en rolle?

Det argumenteres for at deltagerne opptrer som seg selv i ”virkelige” situasjoner. Allerede her spiller anførselstegnene en stor rolle. En forhåndsbestemt setting, laget for å sjokkere og fascinere TV-seerne, vil trigge fram provoserende situasjoner som kan få en hver til å reagere sterkere enn de ellers ville ha gjort, og bevisst trykke på knapper

TEKST: IDA BING

ILLUSTRASJON: JULIE HAGERUP
NYHETER@UTROPIA.NO

Re

Mak

Research taking place at UiT provides hope that

Rape is never going to be a pleasant topic. Ignoring it or not talking about it does not help though. As a result, it is easy to admire Marthe Aune, who is in the final stages of her Masters in Forensics at UiT, for confronting this issue. Her research is important because it may soon have a real world impact in helping to solve crimes and ensuring those that commit rape are more likely to spend time in prison.

When a rape investigation takes place, a police forensics team can take a vaginal swab from the victim. Often this is several hours after the crime has taken place, or the victim may have even taken a shower. This presents a challenge to forensics experts, as there may only be tiny amounts of the male sperm cells present. To complicate the task these are

mixed with the female cells, making it virtually impossible to get an accurate DNA profile of the perpetrator. This difficulty introduces uncertainty to the process of using genetic evidence and defense lawyers will often rely on this uncertainty in their client's defense. This is not a problem that is limited to Norway, but is experienced worldwide.

Part of the problem created by the mixture between the many female cells and the few male cells is that it produces a spike from the female DNA when trying to create a DNA profile from the perpetrator. Obviously the identity of the female is known, and it is in the male cells for which you want the DNA profile. Current techniques therefore rely on a centrifugal process and wash steps to separate the two different

Kommentar

Palestinsk ungdom er forsvarsløs mot IDF (Israel Defence Force) eller IOF (Israel Occupation Force) som ungdommen kaller dem

Etter ”uker” med drap/henrettelser av flere unge palestinere ble det avfyrt en drøss med hjemmelagete raketter av Islamsk Jihad (radikal militant og religiøs motivert palestinsk gruppe) mot Israel. En gruppe som blant annet rekrutterer undertrykte 16-17 åringer i mangel på utdannelse, til hellig krig. Skaden rakettagrepet påførte Israel var av mindre karakter og ingen liv gikk tapt. De fleste rakettene ble stoppet

av israelsk topp moderne rakettkjold. Israel svarer med å bombe innestengte allerede nedbombet Gaza to netter på rad. Dette for å svare Islamsk Jihad og palestinsk befolkning, i et forsøk på å forsvare sitt folk og hevne rakettagrepet, noe vi har sett seg utspille så mange ganger at man har mistet tellingen. Utrolig nok er det ingenting å lese om dette i norsk presse. Ingen koddet med en av verdens sterkeste militærstyrker,

Vol UiTionary Research

ng a bad situation a little better

sts will be held accountable.

types of cells. The fewer sperm cells there are, the more difficult this task becomes, because some sperm cells are lost in the washing process.

Aune has devised a new method that relies on enzymes. An enzyme is added to the mix of female cells and sperm cells. This enzyme degrades the female DNA, destroying it in the process. The trick is to deactivate the enzyme before it destroys the sperm cells as well. With only the male cells left and an inactive enzyme, the male cells are then partially eroded leaving behind only the male DNA, which is then used to generate a DNA profile of the suspect. The whole process takes approximately 3 days.

Aune has not only designed this process, but has also been testing it with varying amounts

of male cells to judge its effectiveness. To do this, she takes a swab from her own mouth to provide the female cells. She then receives the male cells from the sperm bank at the local hospital. The two are mixed and the method is used to see if a clean male DNA profile can be achieved. As the process has been refined Aune has been using fewer and fewer male cells in order to mimic real forensic tests. Her results have been successful all the way throughout the process, surprising even Aune.

In Norway, all the forensics procedures for these kinds of tests take place in Oslo. The hope is that in the future some of these tests will be performed in Tromsø so as to reduce the workload for the Oslo lab. Having a second test method will also provide additional certainty for those cases

which the Oslo lab finds challenging.

Aune says that she finds it comforting that her research will be able to help those who have unfortunately been the victim of rape. It is not a pleasant topic to talk about, but the thought of some criminals walking free due to insufficient evidence is even less palatable. Aune deserves recognition for the positive impact her research will have for those who have suffered this misfortune.

TEXT: MATTHEW LYNCH
PHOTO: SELF PORTRAIT
NYHETER@UTROPIA.NO

Taking selfies in the lab.

n opp! Norsk presse sover....

med topp moderne og dødelig våpenarsenal! De er tross alt trent for å drepe og forsvare! Ikke nok med det, staten Israel er substituert, så her må det skytes og kriges for å sikre budsjett rammen og fortsatt drift av en av klodens største industrier.

I Gaza bor det 1,7 millioner mennesker og over halvparten er barn og ungdom, fanget i en hverdag få kan forestille seg. Verken Israel, Islamsk Jihad eller Hamas er nådig, og videre undertykning av det palestinske folket og Gaza-stripen kan umulig føre noe godt med seg, eller på noe måte øke sikkerheten i regionen. Gaza har vært bombet og blokkert i over 10 år nå. De har ingen militær styrke, marine eller luftvern til å beskytte seg, og

tilstandene der er nå en politisk og humanitær katastrofe.

Israel trener derimot sine ungdommer, både gutter og jenter, med to års pålagt militærtjeneste i israelske militær og sikkerhetsstyrker. Så alle israelere er på et tidspunkt undersatt et system som daglig undertrykker det palestinske folket, og de risikerer fengsel om de avstår fra den nasjonale tjenesten.

Det er med uro jeg bevitner at et samfunn med uskyldig generasjoner og sivilbefolkning hvorav store deler barn og ungdom, handikappete og eldre blir brutt ned gjennom lang tid, uten mulighet til å kunne flykte eller bygge opp samfunnene sine igjen. Staten Israel har fratatt palestinerne retten til å livnære seg, dette ved å okkupere vannkilder, frata de mulighet til å fiske i eget hav og dyrke egne knappe jordressurser. Staten Israel jager palestinerne fra sine hjem, okkuperer stadig mer av palestinsk område og nekter de retten til å vende tilbake. En del av staten Israel kan tilsynelatende virke til å ha utviklet seg til å bli et system av menneskejagere, som er toptrent til å beskytte, drepe og undertrykke, i sikkerhetens navn. Hvor etniske og religiøse forskjeller er avgjørende for om du skal beskyttes eller anses

som en trussel for sikkerheten. Det er ikke noe snakk om menneskerverd og menneskerettigheter kan virke være blitt en saga blott. Enhver palestinsk 16-åring er for staten Israel blitt en (potensiell) terrorist, kan det virke som. Snakk om ekstreme stereotypier...

Gaza-stripen er på størrelse med Troms fylke, og der bor det altså 1,7 millioner inneslengte mennesker som lever i nød, frykt og stor frustrasjon. Det er en ekstrem og uholdbar situasjon verden ikke kan se bort fra, om man ønsker en mer rettferdig verden

og fredeligere forhold.

Neste gang staten Israel "jamrer" seg til vesten om terrorister og hjemmelaget raketter, så se for deg en undertrykket og innesperret 16-åring uten utdanning, i et samfunn hvor nød, psykiske lidelser er det normale, og tap av venner og familie er dagligdags. En plass hvor det er tryggere å dyrke hat og sinne, enn å dyrke oliventrær og jordbær. Man bør for all del ikke undervurdere og overse mennesker i nød. Mennesker i nød fører til desperate handlinger. Spør deg så hvem som

egentlig avler/reproduserer terrorister i denne regionen. Hvem kan ansvarliggjøres, og hvem kan bidra og evner til endring i denne og urettferdige konflikten? Tenk selv!

#ENDGAZABLOCKADENOW #HUMANRIGHTS #ISRAELSTOPBOMBING #ISRAELSTOPKILLINGKIDZ #FREEGAZA

TEKST: LENE SEDOLFSEN
FOTO: MAJED ABUSALAMA
LENE@UTROPIA.NO

De fleste palestinske barn vokser opp i flyktningeleir

World-reference

Referendum in Crimea Or the political outcome of a weaknesses' triangle

The results of Crimean referendum are brand new but they already promise to be the most discussed issue for a while. About 95,7% of voters in the referendum have answered 'yes' to the autonomous republic joining the Russian federation and around 3.2 percent of the ballots were cast for staying with Ukraine as an Autonomous Republic with broader rights. The remaining 1.1 percent of the ballots were declared invalid. According to local news agencies reports, the overall voter turnout in Crimea constituted over 80% even if Tartars and Ukrainian ethnic groups were said to boycott the polls.

In Simferopol, the capital of the republic, at least 15,000 have gathered to celebrate the referendum and people reportedly keep arriving. Demonstrators, waving Russian and Crimean flags, declared that was the day their dreams came true and finally Russia will guarantee the stabilization in the peninsula social and political life. From Monday Crimea is supposedly to be considered a "sovereign and independent country".

International observer remained quiet waiting for the official presentation of the results to the world. Many statements from the filo-russian governmental elite of Crimea have been published saying that the process of integration within the Russian Federation will be done fast and they already propose the introduction of the ruble as a currency to prepare for the transition that will be ultimately in one year from now.

At the moment it is possible to say that the world has remained a little bit disoriented in front of the results of such a referendum, many observers have been warning that a decision like this can just be biased by the basic fact that Russian troops are present in the region at the time of the vote, moreover internal pressures and intimidation can be made quite easily in a situation where there is lack of control from a central authority.

The only certainty is that if it will ever be a Crimean secession from Ukraine to join Russia that

won't be at all a distressful and quick transition. It will in fact create another dangerous precedent for all those areas where relative minorities and majorities struggle for autonomy and recognition, and it will change abruptly the life of many families built across ethnic boundaries choosing, once, to not let those boundaries divide and rule their lives, but obliged from now on to acknowledge their presence.

The decision to hold a referendum was in fact an easy political trick done by the ruling class of Crimea to profit from the initial despair following a power-shift, it was made right after the protests in Kiev ousting President Vladimir Yanukovich from power, and everything happened so fast that we are not yet able to internalize the flow of events.

Crimea - with its ethnic Russian majority - refused to recognize the new government as legitimate, worried by the new leadership tendency, influenced by ultra-nationalistic parties on one side and pro-European ones on the other, not to represent the ethnic Russian population interests and rights. Crimeans were specifically pointing at parliament's restriction to the use of minority languages - including Russian - as official along with the Ukrainian. Crimeans nonetheless, during the last days of protests in Kiev, staged mass anti-Maidan protests and invited Russia to send troops to protect them. Russia answered the call ignoring the hesitating invitations to step back made by the International Community, nothing different we could have been expecting from a country surviving on the idolatry of a nationalistic self-image.

Not surprisingly in fact today, when the results have been announced in Russia, leaders of nationalist movements are reported to pronounce that Crimea will help Russia "to restore its lost glory" refreshing the old-fashioned but never silenced discourse according to which Russia must return all its territories lost after the USSR collapse.

The main question mark is

related to the International Community reaction to the last episode. Since now a lot has been said but nothing has been done, except from a probably not so fair and valid referendum open to be contested or praised by each possible commentator of the globe provided with a social network account, but here we are not speaking about the geopolitical café evening session hosted on a Facebook thread, we look at the European Union and at the US and Russia and at how they will decide to shape their international relations around the Ukrainian crisis issue from now on, since lately we have been by all means disappointed.

What came out from the last months events is a Western determination to pursue inaction while observing a western friendly country getting trapped in vicious circle of violence, government overthrows and lately unilateral interventions and threats of secession. That is leaving the public opinion to believe that Russia is succeeding in challenging the geopolitical status quo to gain more power, influence and control in some of the so-called strategic regions of Russian interest.

Such an interpretation brings out multilateral condemnations and even more concerns in those countries engaged in geopolitical disputes with Russia. Here in Norway the "Ukrainian aggression" has been perhaps, perceived and internalized more emotionally than in other regions of the globe that have not been closely monitoring, since ages, the former cold war enemy, from the other side of the barricades.

However to a deeper level of analysis it is possible to recognize patterns belonging to the decrease of power and the rise of impotence across those countries considered to be the contemporary world rulers. Three main actors of the contemporary political arena, EU, Russia and US, describing a triangle made of weak vertices.

In the case of the European Union, nothing concrete was done beyond ostentation of an

initial indignation against the government's decision to use the iron fist to suppress protests. Europe has always claimed Ukraine as a western-friendly country, and the enlargement of the Union borders. There is something paradoxical and even surprising in the gap between this continuing structural fragility in managing inclusiveness related issues and the magnetism that the EU is still able to project, particularly in the post-Soviet area. The crisis in fact shows once again the extraordinary attractiveness of the European Union model of modernity and, also, of democracy, especially in the economic elites of intellectuals coming from those young countries, just as Ukraine, who aspire to enter the space within Europe. The "European choice" was popular in Ukraine not only for economic reasons but because it offered the possibility that European practices including the rule of law would be introduced and implemented under the European regulatory system.

Russia on the other side is often presented as the real winner of this crisis. His neo-imperial attitude and its ability to impose its own line to Ukraine are read as demonstrations of the renewed Russian power, flexing muscles and showing an ability to influence the international dynamics as was not the case since the days of the Cold War. Yet, a closer look at the Ukrainian case seems indicative of the weaknesses and problems of today's Russia. With NATO at its doorstep, it has also to deal, in neighboring countries, with public opinion and elites often hostile or at least much more attracted to the western models, nonetheless a Russia whose influence is in part challenged by international trends, as the prices of energy resources, eluding its control. Russian protection of strategic interests in Crimea sounds more like a protection of its own domestic ruling system.

A country like Ukraine can't credibly take off from the Russian sphere of influence without Moscow using extreme pressure to avoid it, thus the Crimea case rather

than showing us the strength of a country can testify the actual weakness of Putin's Russia.

Nothing to praise even on the other side of the Atlantic, where the Obama administration supported from a distance and in a sort of detached way what was happening in Ukraine. The U.S. has been burned by the "Orange Revolution" of 2004 as well as by other failed or incomplete democratic transitions during the last few years. They are aware that the enlargement of the area of the Atlantic security has gone beyond what could have been considered as acceptable by Moscow, and they also believe the Ukrainian issue has to be dealt primarily in Europe. Above all, they need the cooperation of Russia in other theaters of crisis, starting from the Middle East.

Three different sources of impotence have been facing the Ukrainian crisis while no external discipline has been used to drive it away from generating troublesome outcomes, like leaving the two sides - the front of the pro-Russian and pro-European - to face each other in a sterile debate.

International Organizations would have been taking the lead of a de-escalation process instead of remaining quiet, counting the days to come before someone else decides to do something, like a regional parliament declaring independence on the edge of a hardly legal referendum. Just making a better use of diplomacy in fact, the referendum in Crimea could have been avoided, or at least postponed to a time where it would have been genuinely carried on in a neutral environment, and Ukraine could have been multilaterally supported by the West as well as by Russia to design a more efficient, and maybe democratic regime, able to address the structural economic and social reforms the country craves and the people deserve.

Hva du bør vite som arbeidstaker

Arbeidsavtale, slik det ikke skal være. (Illustrasjonsfoto: Terje Petter Leiros)

De fleste studenter har en deltidsjobb ved siden av studiene. Hva du har rett og plikt til som arbeidstaker er i hovedsak regulert av arbeidsavtalen og arbeidsmiljøloven.

Arbeidsavtalen og øvrig dokumentasjon

Arbeidsavtalen regulerer arbeidsforholdet ditt. Det er derfor viktig å lese grundig igjennom avtalen før du signerer. Det er også viktig å ta vare på den i ettertid. Flere arbeidsgivere er også slurvete når det gjelder å lage en skriftlig arbeidsavtale. Du har alltid krav på en skriftlig arbeidsavtale i alle arbeidsforhold. Hvis det er korte arbeidsforhold skal du ha arbeidsavtalen umiddelbart. Dersom det er lengre arbeidsforhold eller på ubestemt tid, skal du ha arbeidsavtalen senest en måned etter arbeidsforholdet starter. Dersom du likevel ikke får avtalen, kan du alltid kreve å få den, og arbeidsgiver har da en måneds frist på å ha arbeidsavtalen klar.

Det er også viktig å ta vare på andre dokumenter som bekrefter arbeidsforholdet ditt. Dette kan være lønns slipper, lønns- og trekkoppgaver, timelister, kvitteringer og lignende. Disse dokumentene kan du få behov for hvis det skulle oppstå uklarhet om arbeidsforholdet eller arbeidsforholdets omfang.

Arbeidsforholdet

Arbeidsforholdet består av to hovedforpliktelser, disse er arbeid og lønn. Forpliktelsene er i hovedsak regulert i arbeidsavtalen og arbeidsmiljøloven. I arbeidstiden har du krav på pauser. Du har for eksempel krav på minimum 30 minut-

ters pause dersom du jobber mer enn fem timer. Det er også grenser for hvor mye overtid arbeidsgiver kan pålegge deg å arbeide. I tillegg har du krav på overtidbetalt dersom du skal jobbe overtid. For en nærmere vurdering av de konkrete tilfellene henvises det til ovennevnte steder å søke hjelp.

Det er også verdt å merke seg at vi i norsk rett ikke har en lovregulert minstelønn. Det betyr at du i teorien kan forplikte deg til å jobbe for en svært lav lønn. Det er likevel slik at mange næringer opererer med en tariffavtale hvor det er satt en minstelønn. Dersom du driver innenfor denne næringen har du krav på ikke å få lavere lønn enn det tariffavtalen tilsier.

Arbeidsgiver kan i utgangspunktet ikke trekke deg i lønn. Det finnes imidlertid visse unntak, de skal ikke alle gjennomgås her. Det praktisk viktigste er skatterekket. I tillegg kan det tas trekk i inntekten din dersom det er skriftlig fastsatt på forhånd i arbeidsavtalen. Dersom du forlater arbeidet ditt uten å ha lovlig fravær kan det også trekkes i lønn.

Hva gjør du dersom sykdom inntreffer?

Dersom du blir syk og ikke kan møte på jobb skal du levere egenmelding til arbeidsgiver. Dette er en melding fra arbeidstaker til arbeidsgiver om arbeidsuførhet. Denne leveres uten legeerklæring. Denne ad-

gangen inntreffer imidlertid først etter at du har vært i stillingen i to måneder. Arbeidsgiver kan også nekte deg å levere egenmelding på to andre grunnlag. Dersom du har vært syk mer enn fire ganger i løpet av 12 måneder eller dersom arbeidsgiver har rimelig grunn til å tro at sykefraværet ikke skyldes sykdom.

Adgangen til å bruke egenmelding gjelder bare de 16 første kalenderdagene etter at sykefraværet startet. Er du syk utover disse dagene må du ta kontakt med lege og få en legeerklæring (sykemelding).

Dersom du blir syk og ikke har en arbeidsgiver (for eksempel som frilanser, selvstendig næringsdrivende eller liknende) er det NAV som har det fulle ansvar og du må henvende deg dit.

Om sykdommen er av langvarig karakter har arbeidsgiver plikt til å lage en oppfølgingsplan og et dialogmøte for å få deg til gradvis å komme tilbake til jobb igjen.

Hva skjer når arbeidsforholdet opphører?

Dersom du blir sagt opp av arbeidsgiver er det en rekke krav til oppsigelsen. Blant annet skal den være skriftlig og overlevert deg personlig eller være sendt rekommandert. Den skal også være saklig og inneholde opplysning om at du har krav på forhandlingsmøte. Hvis du som arbeidstaker sier opp, gjelder ingen krav til oppsigelsen.

Er du uenig i oppsigelsen bør du kreve et forhandlingsmøte. Dette må gjøres innen to uker etter at du mottok oppsigelsen. Det kan være lurt å søke hjelp så snart som mulig slik at du kan ta med deg noen på forhandlingsmøtet. På møtet skal det føres protokoll. Før du signerer denne protokollen bør du påse at det som står der samsvarer med det dere har blitt enige om. Det er svært uheldig å signere protokollen dersom den inneholder noe annet enn det dere ble enige om.

Utgangspunktet er en én måneders gjensidig oppsigelsesfrist i arbeidsforholdet. Dette kan dere avtale dere bort fra, men ikke slik at det blir dårligere for arbeidstaker enn det som framgår av loven. Oppsigelsesfristen starter å løpe fra utløpet av inneværende måned. Det vil si at dersom du sier opp den 15. mars må du jobbe fram til 30. april. Skulle arbeidsgiver oppfordre deg til selv å si opp jobben, bør du ikke gjøre det dersom du ønsker å fortsette i jobben. Skulle du si opp kan det nemlig i ettertid hevdes at du gjorde det frivillig.

Du har også krav på attest etter endt arbeidsforhold.

Husk frister!

Det løper flere ulike frister i arbeidsforholdet. Vær derfor snar å ta kontakt for å få juridisk bistand dersom konflikten melder seg. Lykke til videre i arbeidslivet!

Hvor kan du få hjelp?

Dersom det skulle oppstå spørsmål om arbeidsforholdet er det viktig å vite hvor du kan få nærmere veiledning. Som medlem av en arbeidstakerorganisasjonen kan du ofte få juridisk bistand om arbeidsforhold. Arbeidstilsynet har også informasjons- og veiledningsplikt. Hvis spørsmål om arbeidsforholdet melder seg er det derfor lurt å søke hjelp. Jusshjelpa i Nord-Norge arbeider også med arbeidsrett og du kan derfor henvende deg til oss for å få juridisk bistand.

Det løper mange ulike frister i arbeidsforhold. Av den grunn er det viktig at du søker hjelp så raskt som mulig etter at konflikten eller uenigheten oppstår.

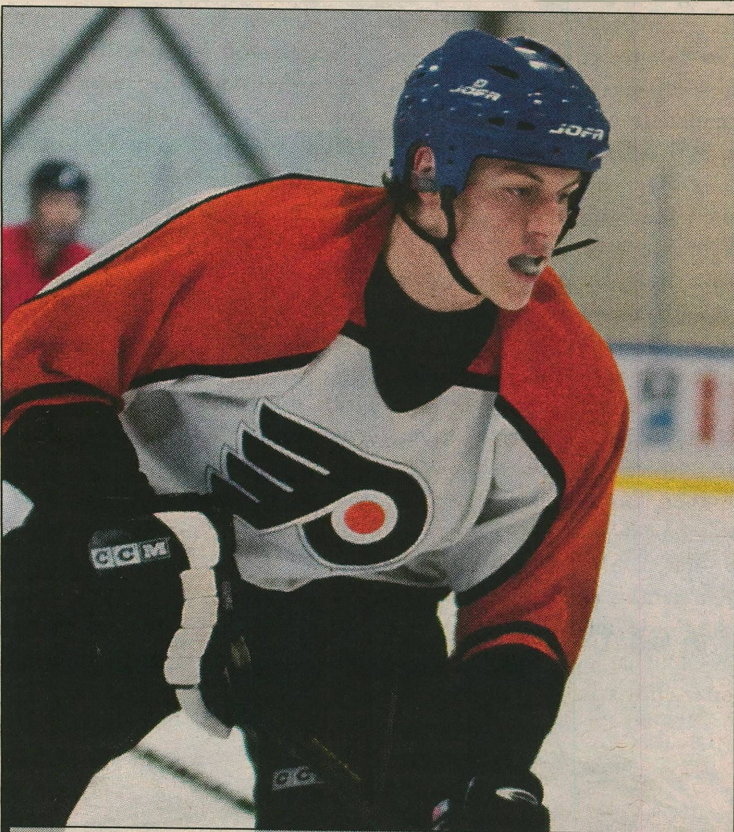
TEKST: PERNILLE SKAUG
OG GJERT EIRIK OLSEN,
JUSSHJELPA I NORD-NORGE

Jusshjelpa
I NORD-NORGE

Høvding på tynn is

HOCKEY AFTER DARK: Til tross for at treningene starter like før midnatt, er det fullt trykk på treningene. Med flere spillere i aktivitet øker sjansene for at studentene kan få bedre treningstider.

COWBOY BLANT INDIANERE: Utopias utskremte journalist, Hallvar Agersborg, fikk et positivt møte med TSI's hockeyhøvdinger - og ble til slutt godtatt av stammen.

Det er snart fem år siden sist jeg hadde på meg skøyter. Med TSI Chiefs fikk jeg en ny sjanse i ishallen.

Jeg har rasket sammen påkrevd utstyr som hjelm, hansker og bryst- og knebeskyttere. I tillegg har jeg tannbeskyttere og susp fra nærkampen i Forsvaret. Men jeg håper ikke bekymringsverdige til disse blir satt på prøve i kveld. Jeg er endelig klar for å debutere i Tromsø ishaller - fire år etter at den sto ferdig. Dette er ukjent terreng for en tidligere løkkehelt.

Jeg er vant til ru is på korte flater, hvor et par joggesko utgjør mål og lengden på pausene bestemmes av hvor langt pucken forsvinner inn i skogen. Nå skal jeg prøve meg hos TSI Chiefs, Tromsøs kuleste hockeyklubb.

Ny gutt i klassen

Ishallen er gangavstand fra Universitetet. Den ligger i en klynge av idrettshaller like over Grønnåsen skole, og er tilknyttet bussrutene 20 og 24. Jeg klarer å finne veien til en gang full av garderober, og tar første dør til venstre. Her polstrer spillerne

seg til iskrig.

Men dette er ingen guttegarderobe. "Beklager jenter!". En skjelvende 180 graders spinn i døråpningen sender meg i full galopp ut i gangen. I retrospekt burde jeg knekt fargekodene på garderobedørene, rosa er jentegarderobe og blå er guttegarderobe.

Før vi stiftet TSI Chiefs var vi en kompisgjeng som pleide å spille her på kveldstid.

— Andreas Jørgensen

Med en mild rødfarge i kinene finner jeg omsider rett dør. Jeg ønskes velkommen av en imøtekommende gjeng. "Velkommen!", "Du er ny her?", "Tjåna!". Jeg håndhilser på samtlige, men glemmer navnene med korte 15-sekunders intervaller. Jeg har allerede begynt å

bekymre meg for hvordan utstyret skal festet til kroppen.

Klar til dyst

Jeg åpner opp "fatterns" lilla-gule Frank Shorter-bag fra 1983, og plukker frem de forskjellige artiklene som ligger klemt inn i tekstilet. Jeg prøver å se på de andre som kler seg, for å få innsikt i utstyrsrekkefølgen, men innser at det er en dårlig idé da dette er en guttegarderobe - sturring er ikke kult. Jeg får på meg rustningen etter litt prøving og feiling.

— Nå ser jeg at du er klar!

Det er Ola Brandshaug som har kommet inn i garderoben. Ola spiller for Tromsø Hockeys A-lag, men er i tillegg med på TSI-treningene. Ola kommer opprinnelig fra Trøndelag, og etter flere år som kombinertløper og fotballspiller forvillet han seg ut på glattisen. Han har fungert som Utopias chaperone i forbindelsen med hospiteringen

Utropia tester i hver utgave treningstilbudet i Tromsø. I denne utgaven har vi sendt to av våre journalister på trening med TSI Hockey. Les om Marthe Bårdsens opplevelse på neste side.

Treningstipset

ØVERST PÅ TOTEPELEN: Ola Brandshaug (t.v) og leder Andreas Jørgensen (t.h) her ikledd lagets drakter, er svært fornøyd med utviklingen til TSI Chiefs. De håper på flere spillere - både erfarne og uerfarne.

ha det moro.

— Dette er som en god kompis- og venninnejeng som spiller organisert. Alle kommer overens og liker å spille sammen, forteller Brandshaug.

Han understreker at mindre erfarne spillere ikke må være redd for å spille med A-lagsspillere som han selv.

— De bedre spillerne støtter de nye; vi er flinke til å instruere og gi tips. Dette er viktig, for vi ønsker jo å vokse som et lag, sier den sympatiske trønderen.

Når pucken droppes er det kontinuerlig spill til man trekker ut av hallen en gang før tolv. Det er som å være med i Darwins evolusjonsteori - den sterkeste blir igjen til slutt.

Ishockey er en meget intens sport, så det er greit å ha tykt av spillere på hver benk, slik at man kan bytte med en gang melkesyren melder sin ankomst i lårmuskulaturen, og gnager seg oppover mot mageregionen.

Bambi eller Zuccarello?

Tonen mellom spillerne er god. Ingen settes i gapestokk hvis det gjø-

res en og annen feil og kameratslig knuffing oppstår etter fysiske dueller. Men en ting er klart, den gode tonen hindrer ikke spillerne fra å gjøre sitt absolutt beste.

De bedre spillerne støtter de nye; vi er flinke til å instruere og gi tips.
— Ola Brandshaug

Jeg får min internkampdebut som venstreving på det sorte laget. Mitt første berøring er en utsøkt gjennombruddspasning til det som - heldigvis - er en scoringskåt medspiller. Men motstandernes keeper disker opp med en redning fra øverste hylle - og nekter meg målgivende. I hockey er målgivende pasninger nærmest lik mål, så dette hadde gjort seg.

Etter to intensive minutter vender jeg blikket mot benken, og glir sakte inn mot en velfortjent pause.

— Det här gikk ju bra!, roper den svenske backen Andreas Brink fra ytterst på benken.

Han er minst to meter med skøyter på bena og har tett rødt

skjegg. Hadde han hatt horn på hockeyhjelmene hadde jeg mistenkt ham for å være en viking. Han skal senere sende meg bakhåndspasningen som gir meg mitt første mål. Takk, söta bror!

Gøy

Når treningen er over bryter det ut en spontan vannkrig mellom noen av spillerne. Dette er visstnok hevn for at en spiller ble løftet av isen og inn på motstanderbenken under feiringen av et mål.

De utmattede indianerne roser hverandre på veg inn i garderoben. "Bra spilt", "herlig mål", "for en finte!".

For sånn er stemningen blant Chiefs-spillerne. De bruker vanlige skøyter, har samme dimensjoner på banen og garderoben lukter like svett og forkastelig - men dette er ikke et vanlig idrettslag.

Det er en gjeng spillere som forenes i en av verdens tøffeste idretter. Ikke for å være best, men for å ha det gøy - utrolig gøy.

TEKST: HALLVAR AGERSBERG

FOTO: DANIEL ALTMANN

SPORT@UTROPIA.NO

ved TSI Chiefs.

— Jeg har fortalt de andre at du er aktuell for NHL (National Hockey League, verdens beste hockeyliga journ.anm), så det ikke skal være noe press på deg! flirer Ola.

Denne fleipete tonen går igjen blant spillerne på TSI Hockey, og bidrar til den gode stemningen som omringer laget.

Samhold i stammen

Så skal vi ut på isen. Klokkeren nærmer seg midnatt, 22:45 på stadionuret markerer begynnelsen på TSI Hockeys treningstime.

— Før vi stiftet TSI Chiefs var vi en kompisgjeng som pleide å spille her på kveldstid, forteller Andreas Jørgensen, lederen for klubben.

— Det er så stor pågang på treningstid i hallen at dette er de eneste ledige tidspunktene, forklarer han, og legger til at det som regel er godt oppmøte til tross for at treningen begynner etter det vi dødelige kaller leggetid.

Ola og Andreas velter et par bøtter fulle av pucker utover isen.

Det er startsignal treningsstart. Spillerne seiler rundt og hamrer et titalls pucker mot mål. Visstnok for å varme opp seg selv og keeperne, smelene fra vantet bak mål skaper ekko i de tomme tribunen.

Midt i smørøyet - alene på det som kalles "redline" sitter en spiller i spagaten.

— Legg merke til at jeg er den eneste som tøyer ut, roper han til meg i det jeg glir forbi ham.

Han har skjønnet det. Jeg må innrømme at jeg snek inn et par skøyteøkter helgen før denne treningen, for å få børstet støvet av skøytene, og se om jeg fortsatt hadde et relativt ferdighetsnivå. Resultatet av dette viste seg da jeg våknet mandag morgen, og et titalls muskler verket i et unisont klagekor etter å ha ligget i mange års dvale.

Smaken av melkesyre

Treningene til Chiefs er forholdsvis enkle i oppbygning - individuell oppvarming, laginndeling, spill. Noen ganger har de en kort øvelse for å trene lagspill, men fokuset er å

ANNONSE

FOKUS TANNLEGENE

VESTREGATA 42, 2. etg, TROMSØ

- 30% studentrabatt
- Tannbleking kr 2.750,-
- Vi tar imot nye pasienter, kort ventetid

tlf. 776 84 931

Kristin C. Olsen og Urd Lilleng

Velkommen til oss

fokustannlegene@gmail.com

Treningstipset

Kalvbeint elendighet og berusende mestringsfølelse

Den første utfordringen som uerfaren skøyter blir utsatt for er å ta på seg utstyret. Den neste utfordringen er å ikke pisse på seg av redsel når pucken kommer flygende mot deg med fire svære karer stormende etter.

— Ishockey er så himla kult og fantastisk gøy! smiler Hilda Lagerlöf (20) der hun tørker vekk svetten under hjelmen

— Alle er så trivelige og velkomne; her får alle en sjans til å spille, fortsetter hun.

Og en sjans til å spille fikk jeg. Som en av verdens mest uerfarne hockeyspillere ble jeg godt innpakket i beskyttelsesutstyr og satt ute på isen. Kalvbeint og skjelvende med hockeykølla tar i hendene tar jeg det første steget på isen. Det er oppvarming, og gutter og jenter med alt fra ukers erfaring til A-lagsspillere leker rundt på isen med pucken.

Idet jeg forsøker å finne et brukbart tyngdepunkt med hensikt å ikke tryne, kommer en puck sakte glidende mot meg: "skytt den tilbake!" roper en gutt på andre siden. Men det er for sent. Pucken har lurt seg på plass mellom føttene mine, og mens jeg hjelpeløst forsøker å lirke den fram ender det opp med at jeg snurrer rundt min egen akse før jeg til slutt finner meg selv liggende langflat på isen.

Dette lover ikke godt.

Heldigvis så fins det ingen håpløse tilfeller ifølge Lina Öberg (23):

— Jeg begynte å spille hockey for ett år siden, fullstendig uerfaren og med minimal trening på skøyter. Men man lærer sykt fort, forteller hun.

— Man har ingen valg! Her møter man spillere med lang og kort erfaring innenfor sporten, og man blir bare kastet ut i det. Jeg begynte for tre måneder siden uten mye til erfaring, men takket være fantastiske lagkamerater har jeg lært utrolig mye, skyter Hilda inn.

Angående lagkamerater, så er det tydelig en minoritet av lagvenninner i TSI Hockey. Men dette er noe Elisabeth Olsen (28) som er en del av Tromsøs Damelag i Hockey, bare tar som en utfordring:

— Gutter er sterkere og hakket raskere enn oss jenter, men ikke umulige å slå, sier hun til Utopia.

Jentene som nettopp har hatt

Marthe Bårdsen, Utopias utsendte på glattisen.

turnering sammen med TSI Hockey mot guttelaget The Old Boys sier seg enige:

— Det var sinnsykt gøy å ha turnering mot gubbelaget. Mannfolka blir så fort irriterte når vi jentene slår til og viser dem hvem som er sjefen, ler Hilda og Lina.

Det var sinnsykt gøy å ha turnering mot gubbelaget. Mannfolka blir så fort irriterte når vi jentene slår til og viser dem hvem som er sjefen.

Og med dette i bakhodet er det nå på tide å sette igang med spillinga. Jeg blir satt som venstreving - hva nå enn det betyr - og et tempo uten like utvikler seg på isen. Pucken smelles mellom spillerne og mot veggen, det skytes mot mål, det ropes og heies, og jeg står der og stirrer døden i hvitøyet. Det skal sies at jeg er ikke særlig heldig med utvalgt dag å teste ut TSI Hockey, for noe som kommer tydelig fram under spillinga er at det er svært mange A-lagsspillere på isen. Men det stopper dem ikke i å fortvilt forsøke å inkludere hun stakkarslige nykommeren; opp til flere ganger senter de pucken mot meg hvor jeg svarer med et hulkende hyl i frykt for å bli knust av de fire motstanderne som kommer stormende etter. Aldri, aldri i mitt liv, har jeg vært så nervøs som da jeg stod der kalvbeint på isen og ba til Gud, Allah, Vishnu, Odin og spagetti-guden om at de fire motstanderne som kommer stormende mot meg vet hvordan de skal styre unna — for gudene vet, jeg har ikke peiling på hvordan jeg stopper!

Når jeg spør jentene om hvordan de vil beskrive ishockey, er det spesielt ett ord som går igjen: "Tempo, utfordring og samhold. Tempo, entusiasme og utvikling. Tempo, gøy og sosialt." Tempo er med andre ord sentralt i denne sporten, hvor ord som samhold og utvikling er noe som kan sees som tilleggsbonuser.

— Det er uten tvil sjukt mye tempo på isen som gjør det hele utfordrende, forteller jentene.

Jeg stod der kalvbeint på isen og ba til Gud, Allah, Vishnu, Odin og spagetti-guden om at de fire motstanderne som kommer stormende mot meg vet hvordan de skal styre unna.

Dette får meg til å tenke. Hva er det med disse menneskene som gjør at de elsker en tilsynelatende umulig vanskelig sport, hvor knekte skinnlegger, tannløse smil og hjernerystelser er tilbakekommende overskrifter i sportsavisa? Er det adrenalin? Er det utfordringen om å kontrollere sin frykt for å bli skadet? Er det samholdet man føler, entusiasmen man ser eller er det den berusende følelsen av mestringsfølelse som får dem til å elske sporten? "Klart det er alt sammen", kan man tenke, og dermed er ikke ishockey i prinsippet mer ekstremt enn andre lagsporner. Men likevel kan jeg som den kalvbeinte og stakkarslige nykommeren uten tvil påstå at det er noe særegent med atmosfæren. Selv om det er et kjent fenomen at i lagsporner blir du enten inkludert eller ekskludert, alt etter dine ferdigheter både som spiller og som sosialt vesen, så er det i TSI Hockey en slags taus, usagt sannhet som gjorde at jeg forlot hallen med en mestringsfølelse - og det på tross av mine elendige prestasjoner og kortvarige samtaler med hockeygjengen. For som nykommer fikk jeg inntrykk av at du som hockeyspiller er like mye alene som du er sammen om å seire over dine egne hindringer, og det er akkurat det jeg tror som er selve hjerterota i kjærligheten for denne sporten.

TEKST: MARTHE T. BÅRDSSEN
FOTO: DANIEL ALTMANN
SPORT@UTROPIA.NO

Morgendagens hundekjø

Anette Børve Hernes er en av de unge lovende kjørerne.

Finnmarksløpet satser på unge kjørere med ny rekruttdis-tanse.

Det er lørdag, solen har akkurat klart å presse seg gjennom et tynt skylag og byen er fylt opp av publikum i alle aldre. Pareringsplassen rett utenfor Universitetet i Alta er full av biler, hunder, handlere, kjørere og spente publikummere.

Godt forberedt

Rett før start møter vi Anette Børve Hernes fra Eidfjord som bare står og tripper for å komme i gang. Stemningen er ikke til å ta feil av. Energien er på topp, og hundene bjeffer og hopper begeistret når Anette går rundt spennet sitt for å gjøre siste sjekk.

Jeg er ganske spent selvfølgelig, men føler meg trygg på dette arrangementet og gleder meg mest.

— Anette Børve Hernes

Det knyttet seg en stor spenning rundt rennet da det var meldt storm, og arrangørene har advart kjørerne om forholdene. Men 16-åringen virker ikke særlig bekymret.

— Jeg har kjørt ganske

mange renn og er også vant med vind fra hjemmeplassen min, så det tror jeg skal gå helt fint, smiler hun trygt.

Første gang

Anette deltar i en nyopprettet klasse for juniorkjørere i alderen 15-17 år. Formålet med Finnmarksløpets juniorklasse er å gjennomføre en sledehundekurranse for deltakere i alderen 15 - 17 år, hvor man skal finne ut hvilken deltaker og hunder som kan tilbakelegge løpet på kortest mulig tid.

Det er et internasjonalt sledehundeløp der deltakeren kan starte med maks seks og minimum fem hunder, og komme i mål med minimum fire hunder.

— Jeg er ganske spent selvfølgelig, men føler meg trygg på dette arrangementet og gleder meg mest, betyr den unge kjøreren.

På naturens premisser

Finnmarksløpet junior gjennomføres på naturens premisser, der vær og føreforhold kan variere ut fra hvor deltakerne befinner seg til enhver tid.

Finnmarksløpet ble første gang arrangert i 1981, da med tre spann på startstreken. Den gang var hundesporten for et lite knippe spesielt interesserte. I dag ser vi at hundesporten og løpet engasjerer tusenvis av mennesker.

Ungjenta vant tidligere i år

gens rere

Christine Vasskog Wærnes er også leder for Alta IFs supporterklubb, Steinberget.

Finnmarksløpet er helt avhengig av innsatsen til studenter som jobber som frivillige.

Igen har Finnmarksløpet blitt arrangert til stor glede for både hunder, kjøpere og publikum. Det skal enorm jobbing og innsats til for å gjennomføre et sportsarrangement av denne størrelsen. Det mange ikke tenker på når dem følger hundespennene over vidder og fjell på TV er alle de 630 frivillige som jobber stille bak i kulissene for at vi som ser på skal kunne nyte av bilder fra flott natur, enorme sportsprestasjoner og hunder med superkrefter.

Lite søvn

En av de som jobber som frivillig i sekretariatet er Christine Vasskog Wærnes. Dette er hennes fjerde år som frivillig i Finnmarksløpet og selv om det blir ekstremt lite søvn og masse jobbing, ville hun ikke vært for uten vinterens høydepunkt som hun kaller det.

— Man får utrolig lite søvn og det kan være slitsomt å jobbe i sekretariatet siden det er resultater og tider som skal ut hele tiden. Vi jobber jo 24 timer i døgnet hele uken for å holde publikum oppdatert på resultatervice. Men det er utrolig moro og definitivt verdt det. Dessuten er det ikke verst for oss, vi kan jo ta en kopp kaffe eller pauser. Det er verre for kjøperne som står på sleden i en uke nesten uten søvn. Det står det respekt av.

Bitt av basillen

Christine begynte i Finnmarkslø-

pet for fire år siden og har i alle fire årene jobbet i sekretariatet som kun består av frivillige.

— Jeg jobbet sammen med en på Rica hotell i Alta, som også jobbet i Finnmarksløpet og hun pratet så varmt om det, og jeg tenkte at det kunne kanskje være noe jeg også hadde syns var gøy. Det er nå fire år siden så man kan vel si at jeg er bitt av basillen.

Varierte oppgaver

Oppgavene er mange og forskjellige.

— Hovedoppgaven vår er jo å oppdatere resultatlister med de forskjellige kjøperne sine tider og plasseringer. Men vi er også ute i målområdet og tar imot kjøperne når dem kommer inn så vi har flere forskjellige oppgaver sier Christine

Sterke følelser

Finnmarksløpet engasjerer mange og følelsene ligger ofte utenpå kroppen.

— Vi vet jo hvor utrolig hardt det er mentalt for kjøperne ute i løypa og hvor slitsomt det er å kjøre hundespenn i 1000 km, så når det som i år var stormer på stormer og regn og snø om hverandre så er det lett å bli rørt når dem kommer i mål til musikk og heiarop fra publikum. Så det har blitt noen tårer denne uken forteller Christine.

Dobbelt jobb

Christine studerer sosialt arbeid på UiT Norges arktiske universitet campus Alta og da kan det bli mye å gjøre i uken under løpet.

— Vi holder på med bachelor forberedelser nå så når jeg

ikke har vært på jobb i sekretariatet så har det gått i skolearbeid. Men selv om det blir mye jobb så er det ikke noe jeg ville vært for uten. Det er så mange fantastiske mennesker som jobber med arrangementet og det er utrolige sportsprestasjoner vi får være vitner til, så da er det greit å jobbe dobbelt denne uken.

I det den siste kjøperen kommer i mål er allerede planleggingen i gang til neste års løp

— Jeg skal selvfølgelig være med til neste år også og jeg gleder meg allerede, men først er det sommer og fotball som står på tapeten, avslutter Wærnes.

TEKST OG FOTO:
STIAN SÆTERMO
ALTA@UTROPIA.NO

Femundløpet i juniorklassen og ble med dette Norgesmester. Femundløpet har gjort en bevisst satsing for å rekruttere unge inn i idretten de og de som deltar der kjører på dispensasjon fra Norges Hundekjørerforbund, da det egentlig er 18-års grense for langdistanseskjøring. Og nå følger Finnmarksløpet etter med sin nyoppretta juniorklasse.

UIT satses på hundekjøring

Hundekjøring og Finnmarksløpet blir nå et eget universitetsfag i Norge og Europa ved UiT Norges arktiske universitet. Studiet blir tilbudt for første gang vinteren 2015.

TEKST: RENATE PORSANGER

FOTO: SIGNE JOHANNE

DAAE GRØNSTRAND

ALTA@UTROPIA.NO

OM FINNMARKSLØPET

- ◆ Løpet starter lørdag i uke 10 hvert år fra Alta sentrum.
- ◆ 1000km til Kirkenes
- ◆ Denne klassen kjører fra Alta i Vest-Finnmark til Kirkenes i Øst-Finnmark, og tilbake til Alta.
- ◆ 500km til fra Alta til Levajok, og tilbake.

The last week in Alta had been a really great and unforgettable time both for the local people and for the guests, who came to the town to take part or to follow the biggest sled dog race in Europe - Finnmarksløpet.

The race began on Saturday 8th of March and mushers from different parts of the world took part in it. Finnmarksløpet was first organized in 1981, at that time only three mushers were competing with each other. But today it is a huge event for Finnmark County with almost 200 mushers taking part in different races: 1000 km, 500 km and junior race 200 km. This race has a great influence on cultural and social life of the County, develops economy, improves international contacts and relations

with other countries. Moreover, it has its impact on educational sphere too: in winter 2015 dog sledding course will be offered to the students at the UiT - The Arctic University of Norway.

Finnmarksløpet is much more than just race. It is, of course, a good reason to meet friends, new people and experience this unique atmosphere during the whole week.

That's why there were organized several banquets for mushers, for sponsors and for other people. Also there was a group

of students who organized so called Mushers Café and Mushers Pub at Studenthuset City Spiseri.

The main idea was to have a 24-hours open Café during the whole week in order to give everybody who wanted to be a part of Finnmarksløpet a meeting place, where they could relax, chill and follow the race from the big screen. Mushers Café had been opened from the 9th of March and up to the 14th of March.

Friday night was special be-

cause in the evening City Spiseri was turned into Mushers Pub, a place traditionally filled with Irish inspired music, with cozy atmosphere and lightning that looked like the northern lights. People could have light food serving and drinks. That night a lot of people came to this place to meet up new and old friends, relax after an amazing race and just enjoy that friendly atmosphere.

ZHENIA GRIMOVA
AND DARYANA AKIMOVA
ALTA@UTROPIA.NO

More than sled dog racing

Vinterens vak

PUBLIKUM: Det var fullt på tribunen ved målgang og både store og små koste seg i det flotte vinterværet. For været var betraktelig bedre ved målgang enn ved start da det var full storm. (Foto: Stian Sætermo)

IVRIGE HUNDER: Sokker er nødvendig også til hunder, og hindrer såre poter og skader som kan oppstå i løpene. (Foto: Signe Johanne Daae Grønstrand)

KOS: Slitne hunder fortjener kos etter tusen beinharde kilometer. (Foto: Stian Sætermo)

PÅ TUR: Lars Monsen er godt forberedt til årets Finnmarksløp. Veien til å bli en av verdens beste hundekjørerere er i gang selv om han ennå ikke er helt frisk. (Foto: Signe Johanne Daae Grønstrand)

TEAM TUNHEIM: Bak en hver kjører står det et godt team. Dette er team Tunheim i målområdet rett etter at Harald Tunheim kom inn til en respektabel fjerde plass. (Foto: Stian Sætermo)

reiste eventyr

HUNDESPANN: Smilet satt løst på både mennesker og dyr før start. (Foto: Signe Johanne Daae Grønstrand)

PUBLIKUM HØYT OG LAVT: Tilskuere tar plass høyt og lavt for å få med seg hundespennene og -kjørerne. (Foto: Signe Johanne Daae Grønstrand)

EN VERDIG VINNER: Sigrid Ekran vant Finnmarkslopet 2014 etter en fantastisk innsats i løypa. Hun og hundene var best av alle da det stormet som verst på viddene og er en velfortjent vinner. (Foto: Stian Sætermo)

TUSEN KILOMETER UNNAGJORT: Den etterlengtede målstrecken er endelig et faktum for mannen på fjerdeplass i årets løp Harald Tunheim. (Foto: Stian Sætermo)

SLITEN HUND: Øynene datt igjen allerede i målområdet etter en lang og slitsom ferd. (Foto: Stian Sætermo)

For flere bilder og en enda fyldigere dekning av Finnmarkslopet, se utropia.no

TEKST: STIAN SÆTERMO
ALTA@UTOPIA.NO

FOTO: OLGA SHAVRINA

Kultur- redaktøren anbefaler

Nå er vi klare for to nye uker med mange forskjellige arrangementer! Her kommer noen anbefalinger!

Tromsø Kunstforening åpner ny utstilling fredag 21. mars kl. 20:00 Utstillingen "Grey Matter" av Magnus Thorén er kunstnerens største separatutstilling i Norge til nå, på utstillingen får du å se mange malerier i mange størrelser, fra 15x15 cm til 180x180 cm og en gipsskulptur laget spesielt til Tromsø kunstforening! Nå kan vi være stolte av at det finnes eksklusive kunstverker i Tromsø som ikke finnes noe annet sted i verden! Dette her er verdt å sjekke ut!

Fredag 28. mars kl 19:00 er det tid for en ny konsert med **Tromsø Byorkester**, programmet kommer til å riste Ishavskatedralen med Johannes Brahms første symfoni og et av de største verkene skrevet for klaver noensinne, jeg snakker om Ludwig van Beethovens 5. klaverkonsert "Keiserkonserten" dette er noe å glede seg til!

I det neste to ukene kan man få med seg noen danseforestillinger også! Elever fra kulturskolen viser frem sine elegante og komplekse "moves" på scenen i "Dansekarusellen 2014" på Kulturhuset, å ikke ha tid er ikke en grunn til å miste dette fordi forestillingen kommer til å presenteres 4 ganger! **Den 27. og 28. mars kl 18:00 og den 29. mars kl 13:00 og 18:00**, man finner helt sikkert tid til å dra på et av disse tidspunktene. Ikke undervurder denne gruppa, det finnes mye talent her!

Gå ikke glipp av det som skjer fordi Tromsø er ikke en by som holder seg stille!

God lesning!

EDMUNDO QUIÑONEZ
KULTUR@UTROPIA.NO

The sweet BonBons

The three girls, Herborg, Julie and Erin, are inspired by artists such as Crosby, Stills, Nash & Young, Jethro Tull, Tom Waits, Dixie Chicks, Melanie, Dolly Parton, Niko Valkeapää, Alison Krauss, The Beatles, Kate Bush, Bjork and Stevie Wonder. They also find inspiration in the northern Norway's nature- from the darkest night to the endless daylight.

A dancer from the belly dancing group "Habibi": one of the nice surprises of the night.

Jazz at it's best

Moderne, eksperimentell jazz fra eksepsjonelt gode musikere – du får høre det i Tromsø!

Marius Neset (saksofon) og bandet spiller fantastisk musikk.

Tromsø Jazzklubb kunne allerede presentere noen utmerkede konserter i årets vårprogram. Lørdag kveld 08. mars ble det nok en meget bra jazzkveld. Denne gangen var det Marius Neset, en veletablert og anerkjent skikkelse i den europeiske jazzverden, som hadde tatt turen til Tromsø. Saksofonisten var sist i Tromsø under Nordlysfestivalen 2013. Nå var han tilbake på scenen på Verkstedet på Kulturhuset.

Sammen med Neset var Ivo Neame på piano, Petter Eldh på bass, og Anton Eger på slagverk, som imponerte med fin moderne jazzklang og utmerket teknikk. Med låter fra platen „Birds“, som kom ut i mars 2013, og som er andre utgivelse etter „Golden Xplosion“, tilbød musikerne jazz at it's best i 90 minneverdige minutter.

Alle låtene har Neset skrevet

After playing together for almost two years, The BonBons had a release party for their upcoming album on Saturday, March 8th at Kulturhuset.

Although there was a storm raging outside, the small stage was filled up. Everybody was sitting comfortably on the floor around the stage, like a gathering of friends, a mix of relaxing time and little shoulder-shakes warming up the place and bringing some nice feelings all around.

The concert was introduced by a stand-up comic, she was very good with laughter and applause throughout her set.

Another surprise was the dancing group Habibi from Tromsø who appeared from nowhere and snatched several smiles with their

stunning belly dancing.

Nothing better than celebrating Women's Day with this trio that had the perfect mix of musical quality and tenderness. Who could imagine that such a warm and soulful music come from the cold and desolate mountains of northern Norway?

Who are The Bon Bons:

The Bonbons is a girl group originating from Tromsø, with Herborg Rundberg (accordion, piano, vocals), Kine Yvonne Berntsen (lead vocals, guitar, mandolin) and Julie Alapnes Normann (violin, bass violin, vocals).

They also have additional musicians: Kjetil Dalland (bass), Ole Jørn Myklebust (trumpet, worldstick, vocals) and Tore Bruvoll (banjo, guitar).

TEXT AND PHOTOS:
SARAH GALANTINI
KULTUR@UTROPIA.NO

The Tromsø-based band, The Bonbons, playing the first single of their debut album, "Weather your storms."

selv; en rekke dype og komplekse komposisjoner, som beveger seg i grenselandet mellom komponerte og improviserte melodier og rytmer. Det var vanskelig å høre eller skille hva som kunne være det ene eller det andre. Det gikk hånd i hånd, og ofte virket det som om musikken kom ut av det blå; en plutselig inspirasjon, en tanke, en uforventet innskytelse.

Stort inntrykk gjorde særlig måten, musikerne spilte sammen. I det store og hele syntes det som om at hver var fokusert kun på seg selv, beveget seg i sin egen lille verden, avgrenset fra alle andre rundt. Men det var bare slik det så ut. Hver og en lyttet de nøye på de andre, og bandet spilte så perfekt sammen at det rett og slett var ubegripelig for meg hvordan de klarte det med alle disse avanserte og utgjennomsiktige rytmer og kompliserte overganger, som samlet seg på flere plan og karakteriserte flesteparten av stykkene.

Den som virket mest fjern fra det reelle livet, og utelukkende konsentrert om musikken, var

Neset selv. Han spilte impulsivt, på en både følsom og utadventet måte. Når Neset uttrykte seg med varm og nydelig klanger på enten tenor- eller sopransaksofon var det ingenting annet å gjøre enn bare å sitte, lukke øynene, og lytte. Fascinerende ble det også når han drev seg høyt opp i både tempo og toner. Denne musikeren må man bare ha hørt.

Det er ikke bare tomt snakk at Marius Neset er en av de mest talentfulle jazzsaksofonistene i vår tid, og av flere til og med blir kalt et geni. Han får stadig stor og positiv oppmerksomhet for sine prestasjoner som musiker og komponist, og er allerede prisbelønnet med en rekke renommeerte utmerkelser. Jeg kan bare slenge meg på hyllesten. Det var en fryd å være blant publikummet på denne konserten, ikke bare på grunn av Neset, men også de tre andre svært gode musikerne.

TEKST: ESTHER HEINECKE
FOTO: KATARINA RUŽIČKOVÁ
KULTUR@UTROPIA.NO

The Heavy Metal Column

The Ice Core Issue

Icelandic Hardcore is as classy as it gets, but the remote rockers also know how to crush your bones Saga Style...

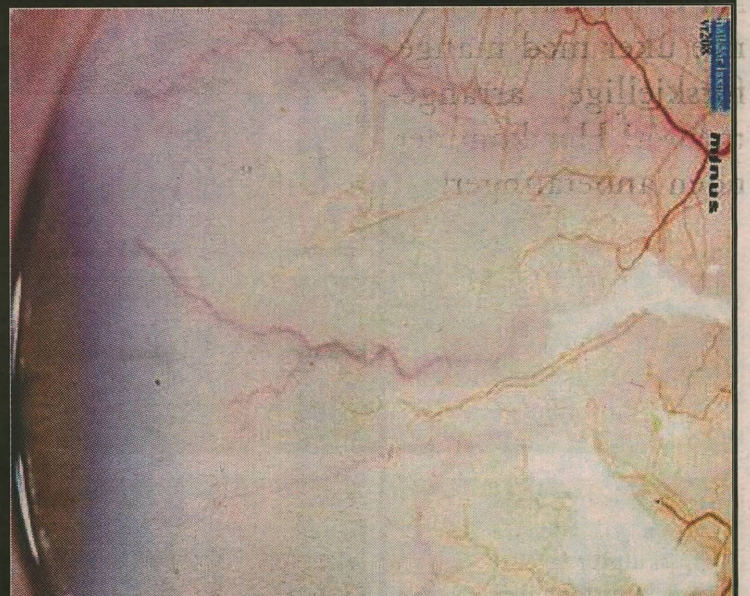
Mínsusar Þátrr: Þat var fimm islendingar sem váru frændir. Þeir váru tónlistar miklar og stórar iðrottsmenn. Engi á islandi var óvinnir þeirra en dagr kom þá Ósviffirsónirsonar sem váru heimskir menn miklar vildi sökja þeim...

Ho, sorry guys, I got so excited to review an Icelandic band that I spontaneously started to write some gibberish in medieval Icelandic...I shall come back to good ol English in order for you to be able to grasp how awesome these five Icelandic dudes are.

Since I moved to this weird, rocky island lost in the middle of the North-Atlantic I have been looking for some good local Hardcore bands. The stuff that makes you sweat and leaves you sore. Unfortunately, due to the rather unfavorable circumstances of being an impoverished, overbooked and overworked student I haven't had the opportunity to research this subject further than very superficially. However, the other day at the local second-hand market a shockingly tacky yellow CD caught my attention...what's inside was no less than some first-class homegrown Icelandic Hardcore/Post-Hardcore.

The guys in Mínus aren't around anymore in fact, and the album Haldor Laxness (named after the famous Icelandic author) was released something like seven years ago. After so many years and despite the band's break-up, the music contained in this album remains surprisingly relevant.

Mínus plays some really catchy, rocking Hardcore.

The cover art for Mínus' Halldór Laxness has barely anything to do with the famous Icelandic writer...or is there something I don't see in this picture?

The kind of stuff you can play to your small nephew without scarring his soul for ever but which remains a decent level of heaviness that guarantees that even the toughest of Core-kids will nod to the rugged riffs disseminated throughout the album.

The relative "easiness" of this record is mainly due to the Vocalist's ("Krummi" according to the booklet) choice to mainly express himself through clear, almost suave singing. The vocals rarely get any harsher than what you would expect to hear on a poppy 77' LP but that's really not an issue here. The band, despite having some real base in "True" Hardcore, likes to play around entangling some crushing Metallized riffs with some impressive atmospheric work.

In a way, you could say that Mínus sounds quite Norwegian at times. There's lots of At The Drive In in there together with a tiny bit of Old-School Emo, and the neat blend of punkoid riffs with modern American-influenced groove sounds very Urört-like. The band makes use of some pretty neat-sounding saxophone tones and female vocals on several occasions, while on others

they simply thrash their ways through your auditive canal, but always in style.

All of these factors made me think about this rather peculiar sound and I realized that if I should compare Mínus to any Norwegian band it would be Animal Alpha. While AA were maybe more centered on Alterantive/(slightly) Nu-Metal, both bands share the same open musical mind where delighting and challenging the listener's taste is the number one goal.

Mínus hasn't been active for at least four-five years and that's quite a pity. With songs as enthralling as "Who's Hobo" or "The Long Face" they, in a way were foreseeing the rise of bands like Blood Command that took Mínus' formula of catchy Hardcore to yet another level. I strongly advise you to have a listen to this strange Icelandic oddity, you might end up realizing that Icelanders can be both cunning and tough on top of having style.

TEXT: LYONEL PERABO
PHOTO: PRESS
KULTUR@UTROPIA.NO

Når Vestlandet og Nord-Italia treffes

Felespiller Silje Solberg.

Kontrabasspiller Davide Bertolini.

Det er ikke ofte man hører hardingfele og kontrabass spille sammen i et norsk folkemusikkprosjekt, men Møhlenpris spelemannslag er ikke redd for det.

Møhlenpris spelemannslag er en duo fra Bergen, bestående av Silje

Solberg på hardingfele og vokal, og Davide Bertolini på kontrabass. De spiller gamle slåtter, der Silje spiller feleparten og Davide leker med å finne det beste arrangementet til dem. Det finnes nemlig ikke så mange bass-partiturer til gamle slåtter og folkesanger, så de fleste måtte Davide lage helt fra bunnen av. Resultatet er utmerket: mens fele med sitt vestlandske preg minner en om fjorder og skoger, gir kontrabass den dybden og tryggheten som

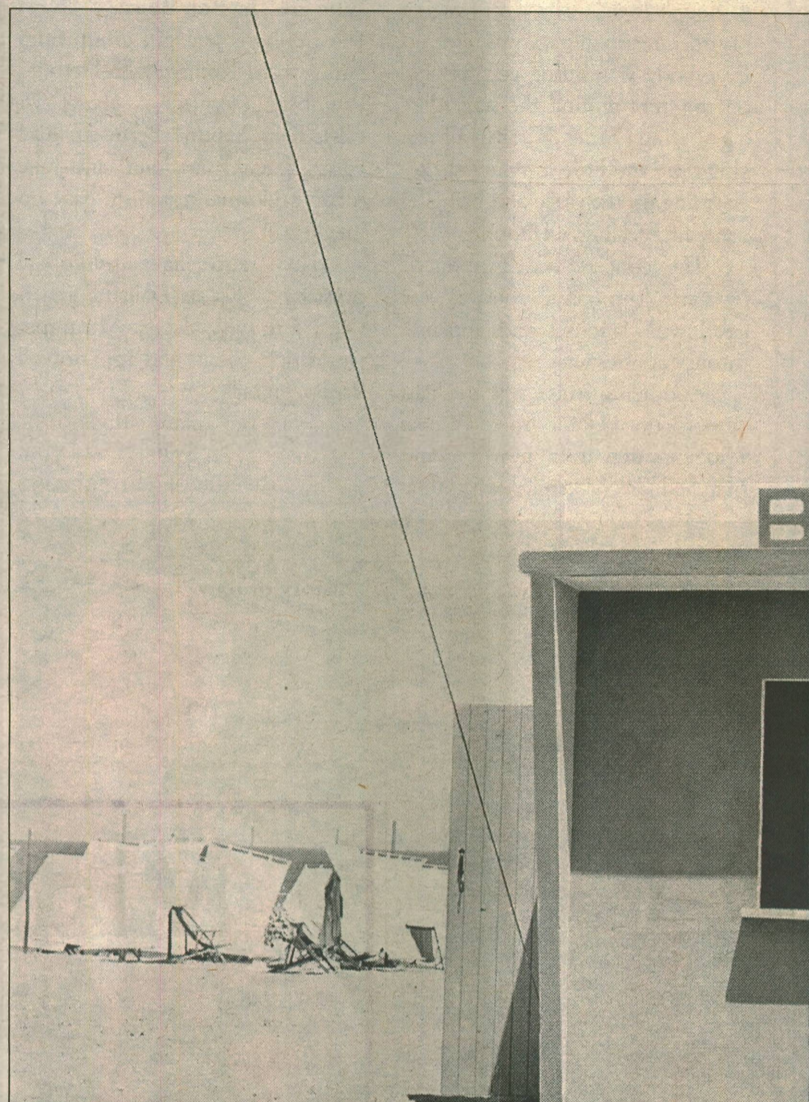
bare basslinjer kan gi. Dette er noe som gjør musikken til Møhlenpris Spelemannslag til folkemusikk som er deilig ikke bare å danse til, men også å høre på som om det hadde vært et klassisk musikkstykke av Chopin. Men siden ingenting i basspartituret er tradisjonsfast, kan det være lov med litt eksperimentering? Norsk folkemusikk tillater nemlig at arrangementet kan leke seg gjennom et fem firedels tempo eller en synkopert basslinje, noe som i et stykke var «kjempemorsomt å spille», som Davide innrømte etter hvert.

I tillegg til norske slåtter og folketoner, ble et par italienske folkesanger spilt for anledningen: «Buongiorno Cavaliere» og «Drago rosso». Det er ikke lett å definere hva «italiensk folkemusikk» er, forklarer Davide. Italia har vært delt i diverse riker og fyrstedømmer med eget språk og kultur frem til 1800-tallet, og det førte til en deling av folkemusikken også. Etter mye graving i populærminnet, ble disse to låtene funnet frem. Den ene forteller om en ridder som kommer hjem fra Frankrike etter å ha drept en mann, og den andre er en instrumental-låt.

Til tross for en ubrukkelig finger (Davide brakk ringfingeren to uker tidligere) ble konserten gjennomført uten problemer, og Tromsø ble gitt en fin kveld med både Vestlandsk og Nord-italiensk musikk i den koselige Café des Beaux-arts.

TEKST: FRANCESCO POGLIANO
FOTO: KASIA MIKOLAJEWSKA
KULTUR@UTROPIA.NO

Italian Ph Photogra

The importance of lines and shapes: strong composition and a bit of humor, all in a fugitive moment - Cartier-Bresson's legacy. (Photo: Piergiorgio Branzi)

Until March 30th, Perspektivet Museum invites us to discover, for the first time in Scandinavia, the work of two eminent Italian photographers, Gianni Berengo Gardin and Piergiorgio Branzi, about post-WWII Italy.

In the tradition of the great photojournalists of the 20th century, such as Robert Cappa and Henri Cartier-Bresson, Gianni Berengo Gardin and Piergiorgio Branzi draw us a picture of a changing Italy, impoverished and disorientated after long years of war, fascism and totalitarian regimes, torn between modernity and tradition, ... each with their own eye and style, as the two "opening pictures", Black wall (1954 - Piergiorgio Branzi) and Lido di Venezia (1958 - Gianni Berengo Gardin), perfectly demonstrate. Black and white photography could not have been more appropriate.

Both Berengo Gardin and Branzi started photographing in the early 1950's. Gardin's work, influenced by the work of the pioneers of photojournalism

(Walker Evans, Dorothea Lange, et al.), is realistic and oriented toward the informative.

The importance of photography to me is the document, the proof to show what happens
- Gianni Berengo Gardin

Branzi, especially at the beginning, was mostly influenced by different artistic currents, both classical (like the great Italian painters) and modern: neo-realism as well as formalism, Giacomelli for his extremely contrasting pictures, and P.P. Pasolini. A more surrealistic and experimental style, tainted with a certain lyricism, come out of this beginning (see

Photography and History of Italians

tion, both artist try to show, to testify (but always with a great sense of composition and humor) the strong desire of the Italians to reconstruct their country and their life, to fight poverty and despair with joy, hope and happiness: see especially the pictures of young people on the beach of Sotto il Monte (Lombardia) by Gardini.

For the first time in Scandinavia, the work of these two masters of Italian photography is presented, and it would be a shame to ignore their testimony of an often omitted part of the history of Italy.

TEXT: DAVID GROAT
KULTUR@UTROPIA.NO

Italians' determination to reconstruct their country. (Photo: Berengo Gardin)

Branzi: between lyricism and a single, frozen moment. (Photo: Mari Hildung/Perspektivet)

Midnight concert in the Arctic Cathedral

Hanne-Sofie Akselsen (Flute) Anne-Berit Buvik (soprano) and Robert Frantzen (piano).

Ishavskatedralen (Arctic Cathedral) is not only a symbol of Tromsø, it's also the location of midnight concerts during February and March.

If you visit, you will feel the special atmosphere: the concert starts at 23.30 pm and runs until midnight. Moreover, Ishavskatedralen is a remarkable church. So everything is ready to make you feel grateful.

On the 7th of March, Anne-Berit Buvik sang soprano, while Hanne-Sofie Akselsen and Robert Frantzen followed her on flutes and piano, respectively. The concert began with Church songs,

accompanied by organ, then, turned the spotlight towards Norwegian traditional songs and sami yoik. Some pieces of the performance were adapted by the musicians themselves, including the two instrumental works called Gaskajjaeivi (instrumental piece based on sami yoik) and My Little Daughter. Anne-Berit's voice filled the hall of the church and when she was singing the song "E du nord", even if you were

not from Norway, you could feel Norway so deep.

Despite the late timing and terrible weather conditions, many were interested in the songs – no wonder, as this is one of the special tourist attractions of our town.

The concert is a very good mixture of the Norwegian/Sami-inspired folk and church music, which also involved old northern hymns. Do not worry if you mis-

sed the concert this time, as the midnight concerts are happening often. Although the midnight concerts will come to an end in the middle of March, midnight concerts will start again during June under the name of Midnattsol (Midnight sun) concerts.

TEXT: ELZA BÖRÖNDY
PHOTO: LISE-YVONNE ANDORSEN
KULTUR@UTROPIA.NO

Enchanted Garden – 1954, for instance). As a result of their work as journalists, they both were later influenced by the great European masters, like Cartier-Bresson's strong compositions, the importance of shape and lines in his work (see the picture of a miner in Milano (1959) by Gardini), and especially his principle of the "decisive moment"...

There is a creative fraction of a second when you are taking a picture. [...] Once you miss it, it is gone forever
– Henri Cartier-Bresson

For both of them, people, at work, and at home are a central subject. While Gardin is used to the represent people in groups, interacting with each other (like in his picture from Sotto il Monte, Lombardia – 1969), Branzi generally prefers individuals. But, in both cases, people are always a part of their environment or a landscape. Thus, in this exhibi-

FILM SCOOP

De skjulte sidene av Fight Club

På tide å bryte den første regelen av Fight Club: Originalt en roman skrevet i 1996, og forfatteren Chuck Palahniuks tredje forsøke på å skape noe som var mulig å bygge en karriere på, men endte til gjengjeld opp med å overgå hans egne standarder. Boka ble overraskende nok publisert og gjennomgikk en omgang med god kritikk, men ble fort tatt ned fra butikksjyllene. Tre år senere finner man David Fincher i rollen som betatt regissør, ute etter å gjøre noe han selv synes var et lite verdsatt mesterverk, til en mainstream, men likevel alt annet enn en generisk Hollywood-flick. Støvelen så ut til å passe, godt basert på hans tidligere arbeid med mørke,

flytter inn i et forlatt og nedbrutt hus utenfor byen for så å synke inn i en avslappende livsstil med ignoranse for omverdenen. Deres filosofi tiltrekker seg andre menn som hiver seg med på leken og fører til at Tyler og fortellerstemmen former deres første "Fight Club". Under Tylers lederskap forvandles «Fight Club» til «Project Mayhem», som livnærer seg på ulovlige og farlige handlinger basert på anti – kapitalistiske ideologier.

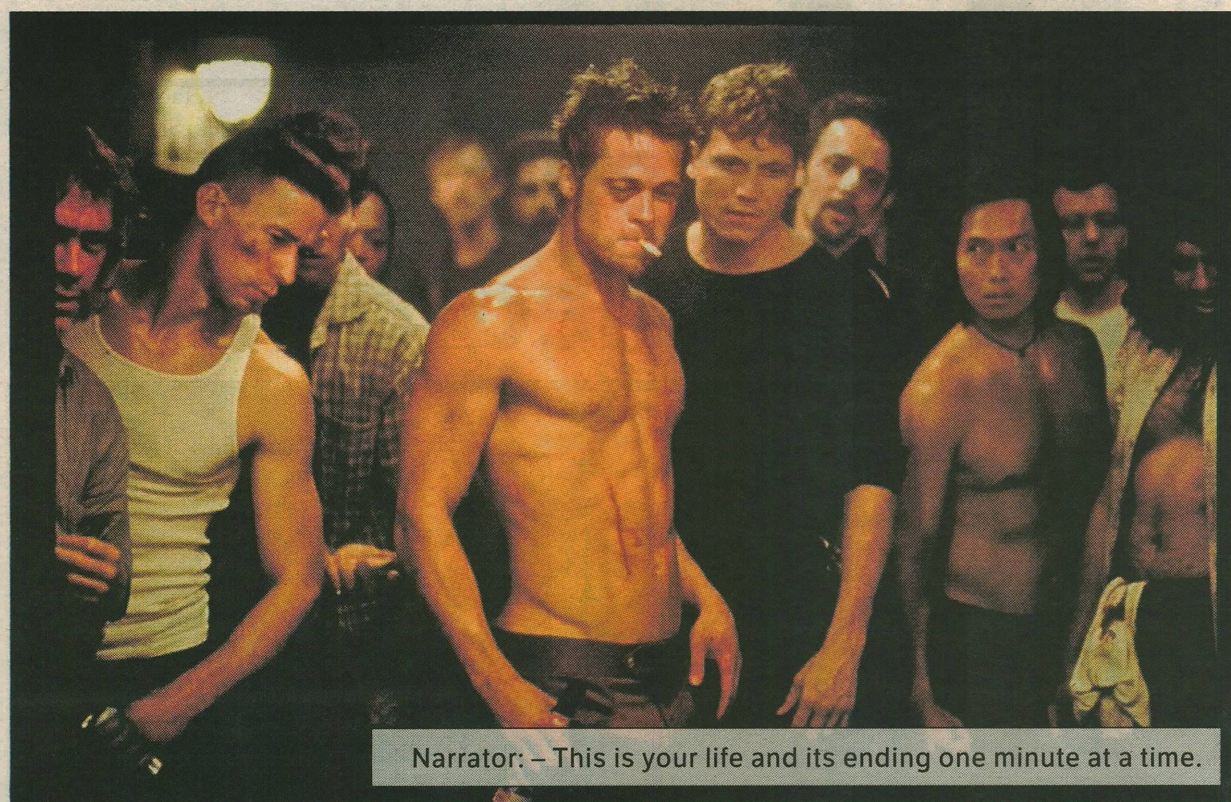
I mitt tilfelle klarte jeg å ta feil av Brad Pitt og Jean-Claude Van Damme første gangen jeg så dekslet på DVD-en. I tillegg leste jeg tittelen og ble overbevist om at dette ikke var verdt min tid. Men man kan ta såpass feil...

konflikt blandet inn i narrative. Fortellingen dreier seg om menn som ikke vet hvem de er og prøver å forlate den kompliserte puberteten. Fortellerstemmen hater livet sitt, lei den dyre toppligheten og får ingen nytelse fra yrket han har valgt å sløse bort tiden på. En solid beskrivelse av den samme kjedelige syklusen livet hans har blitt. Fight Club er derfor en unik mulighet til å ta ut all den aggresjonen han føler overfor sine feilsteg i en tilværelse han forakter. I rak motsetning står Tyler, en spennende, intelligent og attraktiv mann, full av gode ideer og egne meninger. Han er en «alfa-mål» i uttrykkets fulle betydning, og blir her fremstilt som den perfekte mannsfi-

direkte feminin, er det en stor forskjell på han og Tyler når det gjelder deres generelle væremåte. En ryddig og ren person som definerer seg selv ved å samle på IKEA-møbler – hans fremste hobby, som samtidig setter opp et ensomt reir det er mulig å være stolt av, så han slipper å leve livet han drømmer om. Materialet beskriver den eneste kvinnen i filmen som mindre feminin enn hovedpersonen, med tanke på at hun, akkurat som Tyler, er den logiske parallellen som trekker Jack, fortellerstemmen, ut av transen han befinner seg i. Det betyr ikke at han hadde trengt å reddes. Faktisk kan det hende at "Fight Club" prøver å si det motsatte.

dren of history, man. No purpose or place. We have no great war, no great depression. Our great depression is our lives.» Man kan til og med peke ut at denne delen holder et snev av sannhet, basert på alle kopiene av en slik klubb som begynte å poppe opp rundt omkring i USA post filmens suksess, konstruert av menn som misforsto sluttpoenget.

Spesialeffekter og redigering integreres for å peke ut former for sinnstilstander, som Insomnia, depresjon og schizofreni.

Narrator: – This is your life and its ending one minute at a time.

psykologiske og uforutsigbare thrillere slik som "Seven" (1995) og "The Game" (1997), fremfor andre regissører som Peter Jackson og Danny Boyle, som ikke ville ha noe å gjøre med manuset. Sammensetningen ga liv til filmen vi alle elsker og kjenner som "Fight Club" (1999).

Alt begynner med fortellerstemmen få vet navnet på, som tilfeldigvis heter Jack More (Edward Norton). En forstyrret samfunns kopi som i lang tid har vært plaget av søvnløshet. Etter seks depresjonspregede måneder med midlertidig trøst i medisinske støttegrupper for tuberkulose og testikkelkreft (subtilt hint), møter han Tyler Durden (Brad Pitt). En mann begavet med en spennende personlighet som Jack automatisk blir knyttet til. Durden

Filmen handler i teorien ikke om slåsskamper eller kampsport, og mange påstår at «Fight Club» er en dum og lite fengende tittel. Filmen og boka er begge basert på eksistensiell nihilisme, uten å springe for langt med uttrykket, ettersom Tyler faktisk tror på verdens eksistens, uten å godta den slik den er. En slik filosofisk retning innebærer at man må dyrke frem mening i et meningsløst univers fullt av kaos – også ansett som en flukt fra virkeligheten Tylers livsstil går ut på. Man blir utsett for mange spor som peker i denne retningen og noen ganger kan Tyler finne på å peke det rett ut som om han prater direkte til publikum: «It's only after we've lost everything that we're free to do anything».

Det finnes en identitets-

guren som frister hovedpersonen til å gjennomgå endringer. Det er ikke uvanlig å antyde til homofile tendenser blant disse to figurene, noe de aller fleste vil nekte for med tanke på filmens tredje akt og avsløringen av den store «gåten». Ikonografien er likevel tilstede om man er villig til å ta en titt: Gjennom hele andre akt kan man se de krangle over bagateller et eldre ektepar ikke hadde vært fremmed for. «We're a generation of men raised by women. I'm wondering if another woman is really the answer». Menn, oppdagelse, og deres maskulinitet er tematiske tråder som alltid har vært sentrale innenfor den testosteronfylte kjelleren "Fight Club" tar plass i.

Selv om det ikke er mulig å kalle fortellerstemmen for

Filmen skal ha det til å virke som at vi alle er tilskuere og mangler deltakelseskraft. Selv om det er lite smakfullt å snakke om maskulinitet i det moderne samfunnet, (Gud vet det er lett å misforstå slike tankeganger) er dette et tema som er unødvendig å legge et lokk på. Klubben består ofte av frustrerte og innesperrede menn som aldri opplevde en slåsskamp ute på fotballbanen i friminuttet. Personer som vokste opp uten en far, ikke ulikt fortellestemmen selv, og lengter etter en ekstraordinær transformasjon. Når "Fight Club" utvikler seg til "Project Mayhem", er det ikke lenger snakk om å flykte eller godta. Det er snakk om å endre samfunnet til noe som passer bedre for denne gruppen mennesker.

Filmen og boka antyder rett og slett at det tjueførste århundre ikke er en periode som passer for det mannlige kjønn. Dermed har man forklaringen på hvorfor disse menneskene velger en såpass aggressiv måte å uttrykke seg selv, samt sin maskulinitet, på, ettersom de sliter med å uttrykke seg på en måte samfunnet finner akseptabel. Tylers representasjon som farsfigur er veldig åpenbar, om ikke hovedfokuset, for han er den som bidrar med en relevant arena for denne typen oppførsel. I rak motsetning til deres egentlige fedre, som mente at skole, jobb og ekteskap var formelen på lykke. «We are the middle chil-

David Fincher bruker effektiv bildevinkling i "Fight Club", blant annet til å fremstille det dype forholdet mellom Jack og Tyler. En ting som er veldig spesielt med bildeoppsettet i filmen er måten spesialeffekter og redigering integreres for å peke ut ulike former for sinnstilstander, som Insomnia, depresjon og schizofreni. På den andre siden blir miljøet i filmen påvirket av mørk humor og ironi, som en bisarr måte å lyse opp den dystre atmosfæren på. Alt passer godt til bakteppet som for det meste bruker mørke, men skarpe farger, foruten dagslyset, som ofte representerer jobb og elendighet.

Alle de skjulte sidene krever en del grubling om man vil ha en full oversikt over temaet og den kompliserte plotlinjen Fight Club strever etter. Det som magnetiserer meg til filmen og dets geni er måten alt blir illustrert. Fra det ekstraordinære manuset som er fullpakket av dialoger og skarpe ordformuleringer, som er så vittige at man skulle ønske man hadde tenkt de opp selv, til Finchers utdyping av den syke og plagede fortellestemmen gjennom sine artistiske ferdigheter. Uten tvil en av de beste filmene noen gang klistret på lerretet, og et fascinerende tilfelle - ettersom Fincher ikke på langt nær er den beste regissøren, akkurat slik hverken Edward Norton eller Brad Pitt er utmerkede skuespillere. "Fight Club" er et «lightning in a bottle»-type tilfelle.

De tre koreografene

Når Riksteateret kommer til Tromsø, da vet man at det blir spennende. Og det ble det virkelig denne gangen, med Trippel dose dans i Kulturhuset.

Alle danserne under forestillingen: Alejandro Altamirano, Yanelis Brooks Sanchez, Marianne Kjærund, Ida Wigdel og Ludvig Daae.

Under Trippel dose dans fikk vi se tre unge koreografer fra Norge – tre av de beste. Forestillingen ble delt i tre med én pause og varte, til tross for min misnøye, kun én time og femten minutter. Den begynte med en ganske lang og variert låt, som var den mest tradisjonelle delen. Så kom showet av Ludvig Daae, og til slutt fikk vi se to flinke dansere fra Chile og Cuba i låten ..and Carolyn.

Humoristisk mørke i GRIP

To dansere, Marianne Kjærund og Ida Wigdel, i GRIP (koreografi av Stian Danielsen) ga oss noe litt mørkere sammenlignet med resten av forestillingen, men det var også humoristisk. Den rytmiske musikken fungerte bra sammen med dansernes lette bevegelser. Jeg visste ikke at man kunne falle ned med så mye energi og så mye eleganse. Man kan si at tematikken til denne delen var et møte mellom to mennesker og hvordan de blir kjent med

hverandre. Etter min mening var den beste delen da de to danserne danset sammen.

MM – me and myself

Koreografen og danseren Ludvig Daae holdt et show. Han lagde en humoristisk duo med seg selv, hvor han danset på scenen og samtidig snakket til seg selv fra videoen. Publikum fikk en forklaring på hva som skjedde på scenen, noe som var en viktig del, selv om det mest interessante var når han danset med seg selv. Daae lekte med perspektivet og brukte nye media til å innføre kommentarer på sin egen dans.

Daae var flink til å fortelle om seg selv, flink til å danse og flink til å få publikum til å le. På den måten fikk han oss til å bli med inn i den kunstneriske prosessen, så vel som i koreografens verden. Spesielt likte jeg elementene fra yoga og den eksakte koreografien, som passet bra til siste sekund.

..and Alan Lucien Øyen

Den siste, og kanskje mest imponerende delen, var ..and Carolyn av Alan Lucien Øyen. Den kjente koreografen hadde sammen med to flinke utenlandske dansere – Yanelis Brooks Sanchez og Alejandro Altamirano – laget noe helt teatralisk. I bakgrunnen hørte publikum musikk og ord fra American Beauty. Selv om danserne ikke uttrykte seg med ord, kunne vi høre den inspirerende teksten fra filmen. Den fortalte om kjærlighet, til en annen person, til verden, og hadde var ganske inspirerende. Denne forestillingen hadde noe magisk over seg. Kanskje var det det at de hadde satt sammen dans, film og musikk til en ni minutter lang forestilling.

TEKST: KASIA MIKOLAJEWSKA
FOTO: PRESSE (YANIV COHEN, JO MICHAEL OG KAROLINA BENGTSOEN)
KULTUR@UTROPIA.NO

Kandidatturneringen 2014

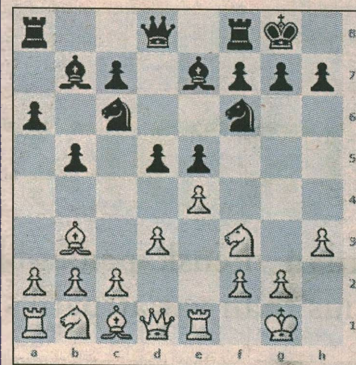
I skrivende stund har det blitt spilt to runder i kandidatturneringen i Khanty-Mansiysk i Russland.

Vinneren kvalifiserer seg til VM-match mot Magnus Carlsen, og akkurat nå ser det ut som om vi kanskje kan få en reprise av fjorårets verdensmesterskap i Chennai. Viswanathan Anand startet nemlig for fullt med en sterk seier mot Levon Aronian i første runde, og fulgte opp med å holde remis med sort mot Veselin Topalov i andre. Spesielt seieren mot Aronian var overraskende for mange; Aronian har vist storform den siste tiden og var den største forhåndsfavoritten. Her er partiet i sin helhet:

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6

Den klassiske varianten. De siste årene har 3...Sf6 blitt veldig populært, og er mye brukt av blant andre Magnus Carlsen og Vladimir Kramnik.

4.La4 Sf6 5.0-0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 0-0 8.h3 Lb7 9.d3 d5!?

Sort offer en bonde for aktivt spill, og Aronian trives da også i rotete stillinger.

10.exd5 Sxd5 11.Sbd2 Dd7 12.Sxe5 Sxe5 13.Txe5 Sf6 14.Te1 Tae8 15.Sf3 Ld6 16.Le3 Te7 17.d4 Tfe8 18.c3 h6 19.Se5! Med dette gir Anand bonden tilbake. Han har sett at det resulterende sluttspillet blir bedre for hvit.

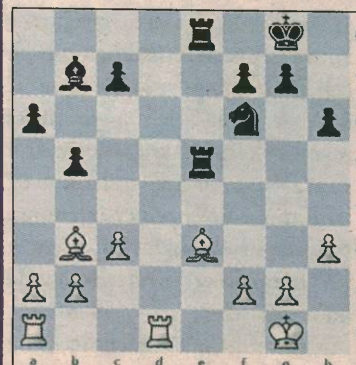
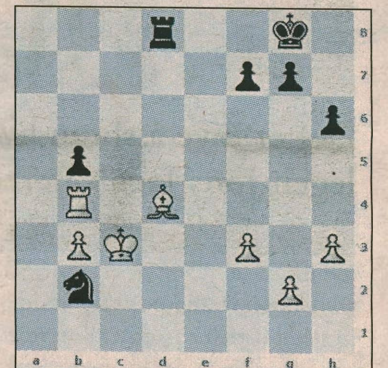

Diagram nederst i forrige spalte: 19... Lxe5 20.dxe5 Txe5 21.Dxd7 Sxd7 22.Ted1 Sf6 Hvit står allerede klart bedre. De sorte bøndene på a6, b5 og c7 er svake, og Anand har dessuten løperparet. Løperens svakhet sammenliknet med springeren er at den bare kan gå på felter av en farge, og derfor er det bedre å ha to løpere, siden de da utfyller hverandre. Resten av partiet spiller Anand både overbevisende og presist:

23.c4 c6 24.Tac1 T5e7 25.a4 bxc4 26.Lxc4 Sd5 27.Lc5 Te4 28.f3 T4e5 29.Kf2 Lc8 30.Lf1 T5e6 31.Td3 Sf4 32.Tb3 Td8 33.Le3 Sd5 34.Ld2 Sf6 35.La5 Tde8 36.Tb6 Te5 37.Lc3 Sd5 38.Lxe5 Sxb6 39.Ld4 Sxa4?

Det var nok i overkant grådige. I løpet av få trekk viser det seg at sort ikke kan redde springeren.

40.Txc6 Td8 41.Tc4 Ld7 42.b3 Lb5 43.Tb4 Sb2 44.Lxb5 axb5 45.Ke3 Te8+ 46.Kd2 Td8 47.Kc3 1-0

I skrivende stund ligger Anand i ledelse sammen med Peter Svidler og Vladimir Kramnik, alle tre på 1.5/2 poeng. Likevel skal det spilles tolv runder totalt, så det hele er fortsatt åpent. Når du holder denne avisa i hendene, er turneringen omtrent halvspilt. Kanskje er bildet annerledes nå?

SIMON STEINNES
KULTUR@UTROPIA.NO

ANNONSE

Vare blide og flinke Tannpleiere
Christina og Kristin ønsker deg velkommen

- Undersøkelse med to røntgen, tannsteinsrens og puss kr 870,-
- Tannbleiking kr 3000,-
- Tannsmykker, saltblåsing etc.

Studentrabatt 20%

på disse prisene. Gjelder også på behandling utført av tannlege. Husk studentbevis.

Ring for time:

MNTF
Tanner i sentrum

Tannlege Kjærstad AS
Storgata 39, Tromsø,
tlf 776 83 188
resepsjon@tannlegekjaerstad.nhn.no

Tannlege Jan Erik Kjærstad
Tannpleiere Kristin Solvang og Christina Fredheim

The Crowdfunding Blues

Crowdfunding has become a lucrative method for some businesses to get funding for their projects, and there are a lot of people out there willing to throw their money at prospective games.

From Double Fine's adventure game to a Jane Austen-themed MMO and a cyberpunk strategy game, genres and themes that have not been getting a lot of attention from larger game creators or independent developers have flourished under the crowdfunding model. But before you jump in, as a developer or a donor, it's smart to take a closer look first.

While methods differ between funding companies, crowdfunding basically requires a pledge of money from the public, and amounts are usually divided into tiers, with higher tiers offering more benefits for your money. It's tempting to call these investments, but that implies you're expecting a return, and that's not necessarily the case. Crowdfunding sites are quick to say that this is a risky thing to do, as it's not their business to keep track of what the business receiving the money it gets actually DOES with it. And while some companies, like IndieGoGo, allow businesses to get whatever is donated (and they get a cut), Kickstarter operates on an all-or-nothing approach: the business states a monetary goal, and if they don't reach or exceed it, the developer gets nothing. This includes one case, a reboot of Danielle Bunten's M.U.L.E., which missed its goal by about 28 dollars.

Those that reach their funding goals are then free to do what they want, although there's often a lot of crowd pressure, especially on bigger projects, to prevent outright fraud. Most companies are fairly good about meeting demand, although there are plenty who don't understand how to interact with the public, or who are too quick to promise things that might not be practical.

A lot of potential donors don't seem to realize, too, that crowdfunding is not like pre-ordering; the progression from idea to product is a lot less certain. There are a few donor tiers on some projects which are simple donations, and might even qualify for tax exemptions in some countries (although Kickstarter specifically is not available for businesses based in most countries, including Norway), but most donor tiers seem like de-facto purchases. Yet while waiting for the money you sent to magically become a working bit of software, the most a donor can do is keep in contact with the developers. While the force of donor opinion can bring about changes in a company's behavior, there is usually little in the way of contractual obligation to do so, beyond the public verbal promises they make.

Some high-profile projects have run out of money or fallen apart internally, and a few games

Double Fine Adventure. One of Kickstarter's success stories... kinda.

have reached a state of stability only for the developer to throw up their hands and declare the project finished, despite the game feeling like a barely-working piece of junk. Only through reviews will we learn of this, long after the donations have been made. This is not to say these experiences are universal, with games like crowdfunding darling FTL receiving wide acclaim, but there are no guarantees that a game will meet expectations, even if it is shipped.

On the business side of things, many companies reportedly vastly underestimate the amount of effort required in maintaining a public face to keep donors happy. When the campaign is concluded, some run into problems managing donor

money to meet the donation tier rewards, or even meet the project goals they promised: even Double Fine's adventure project had to use some creative distribution methods to help rein in its over-enthusiastic designs. And there's the question of public policy, which many governments are still getting a handle on; some governments are still unsure how to deal with these massive amounts of money going through unusual channels, and some developers and donors seem to believe that the donations are charitable and thus tax exempt (for the most part this is simply not the case, but the confusion stems partly from the common usage of the word "donation").

Crowdfunding is still a rela-

tively new way to get funding that doesn't require traditional investment or being contracted to a major publisher. The future is still bright for the potential of crowdfunding, but as is often the case in the marketplace, the details and possibilities are going to be figured out, in part, by trial and error. In the meantime, if you decide to throw money at a project, look long and hard before you decide to leap: you may help people see their dreams realized, or you may be throwing your money into a bottomless pit. Only time will tell.

TEXT: A.R. TESCHNER
ILLUSTRATION: PRESS
KULTUR@UTROPIA.NO

KJEMIEN RUNDT OSS

Det er mye å si om hvordan vitenskapen er blitt stadig mer spesialisert, men jeg syns fortsatt det er imponerende at legen Jöns Jacob Berzelius (han var attpåtil svensk) klarte å identifisere fire nye grunnstoffer i sin karriere.

Det var i 1817 at Berzelius først identifiserte selen, i et mineral som han i utgangspunktet trodde inneholdt tellur (som er i samme gruppe som selen). Tellur var oppkalt etter jorda, og siden selen ikke var tellur oppkalte Berzelius det nye grunnstoffet etter månen (det greske ordet selene).

Tilbake i 2009 døde 21 polonier av selenforgiftning etter at kosttilskuddet var blitt blandet ut feil. Selen er giftig hvis du inntar mer enn 400 mikrogram

(mikro er milliondels) om dagen. Det har en rekke kjedelige symptomer, men et av dem er hvitløksånde. Selen er nemlig ikke bare likt tellur, men også ganske likt svovel (og det er svovelforbindelsene i hvitløk som gir den vonde ånden).

Selen kan ta plassen til svovel i mange av reaksjonene i kroppen vår, deriblant i aminosyrene cystein og metionin, og i noen enzymer trengs det faktisk selenutgaven av aminosyrene og RNA-et som koder for disse enzymene vil ha en spesiell struktur som får cellen til å inkorporere selenutgaven istedet. Selenometionin er mye brukt i struktur-biologi for å avgjøre den tre-dimensjonale strukturen til enzymer igjennom røntgen-krystallografi.

Mennesker trenger kun små mengder selen, og et gjennomsnittsmenneske har mellom 13 og

20 milligram (tusendels) fordelt utover alle cellene.

Over 50% av selenet som produseres i dag brukes i glassproduksjon for å gi glasset en rød-farge, fordi det er nyttig til å maskere gul/grønn-farge fra jern-forurensninger eller bare for dekorasjon.

I fotografiets barndom ble det oppdaget at en form for selen gav elektrisk strøm hvis det kom lys på det, og på den måten ble de første lysmålerene til fotografiapparater utviklet. Mer følsomme fotoceller er blitt utviklet siden da, men fortsatt finner selen en plass i å absorbere energi fra sola; en forbindelse med kobber, indium, gallium og selen brukes til å lage solcellepaneler.

BJARNE AARMO LUND
KULTUR@UTROPIA.NO

Selen er et grunnstoff som ligner mye på svovel, men ikke gi hestene for mye! (Foto: images-of-elements.com // CC BY 3.0)

Se
Selen

34

78.971 u

Missed Connections

To the people who write the photo captions in Utopia:

Contrary to popular belief, I am not my evil twin. Our noses are completely different.

To eduroam:

I'd love to have a deeper connection with you, but you're just too unstable.

To that piece of dark chocolate:

I know you've been licked before, but that still will not keep me from ravishing you.

To my personal heroes:

Thank you for not deserting us in our hour of need: when we were stuck in that snowstorm. You seriously saved our asses!

To the little energy that I have after working all day with still a lot of work to do and the deadline is in 1 hour:

How come you are still there? Is this the

instinct of survival?

To the staff at the Norwegian Directorate of Immigration (UDI):

I really appreciate that your phone calling system is very organized, but why do you have people that hardly speak English answering the English questions?

To the guy putting red bull cans and wings on the walking signs:

Why?! I really want to know your reason, is it just for fun? Don't get me wrong, it actually looks pretty cool!

To the guy trying to chat me up:

Desperation is an appalling perfume.

To the person who wrote the first missed connection:

How do we really know that that's you, and not your evil twin who wrote that? :-)

Picture of the fortnight: Red Bull gives you wings.

Did anyone notice this until now? It has been at the University for over a month! (Photo: Cameron Thompson)

Utroscope

Aries

This week, it will be extra hard to stand alone, but you're just not like the other sheep. You're not part of the herd, you're a strong individual! Who cares that you don't really need glasses and can't bend your knees in those jeans? You are unique!

Taurus

Not every red cloth is necessarily a declaration of war on you, your whole clan and their children for the next three generations. Maybe it's just the t-shirt of this cute person that is trying to ask you out? Try to draw in those horns and see what happens!

Gemini

Venus is in da house, and this lady ain't kiddin' around! This week is smack full of lovely, lovely opportunities. Your smile is potent, your charm enchanting and your jokes to kneel down for. So grab this chance and your special person and take them for the ride of their life!

Cancer

Sick of loneliness? Try coming out of your shell a bit more. Time to shine up those crusty old social skills!

Leo

If you would spend as much time on your studies as you do on coiffing your mane, there might even still be hope for you.

Virgo

Good news is, this week no one will get your panties in a twist. Then again, bad news, no one ever really tries to. Use the time to let your hair down a bit and relax, there is no need to worry about protection.

Libra

Feeling the weight of the world as a heavy burden on your shoulders? Ennui is best cured with activity. Your room needs a good cleaning as much as you need a jog, and when was the last time you were truly prepared for all of your courses? And if this doesn't help, try alcohol!

Scorpio

Every time you feel the sting of jealousy, remind yourself that you're wonderful in your own way. So what if you're 30 and reconsidering your field of study for the fourth time? Your parents haven't kicked you out yet, you can't be that bad. This week, it's your time to shine!

Sagittarius

Whatever you've been doing, don't stop now! You were never so close to hitting your goal!

Capricorn

This week you should stop and think before updating your facebook status. Ask yourself: Does the world really need this? Will I make this earth a better place when sharing this? Your stars say: probably not.

Aquarius

Well, well, Ariel. A new wind is blowing in town, and it's a warm one. Bikini season is upon us and you need to ask yourself: Are you really ready for this? Maybe it is time to drop those pounds like you did with that fat-free, low-carb cupcake.

Pisces

Having your hip bones stick out farther than you can run before collapsing from hypoglycemia is, surprisingly, not the ultimate goal of human aesthetics. Listen to your scales, go eat something!

Backstage Westerdals

Ønsker du å jobbe med film, skrive for tv eller leve ut forfatterdrømmen? Med en bachelor fra Westerdals får du kompetansen og erfaringen som kreves.

Bli med #backstagewesterdals og se hvordan de tidligere Westerdals-studentene Sigrid og Kash har det på jobb!

Søknadsfristen er 15. april.

Opptaksprøvene for bachelorprogrammet finner du på westerdals.no

